

BUDAPESTI
KÖZMŰVEK
FŐKERT

Környezetvédelmi nyilatkozat
2023. évről

Oldal

1 / 52

FŐKERT KERTÉSZETI FŐIGAZGATÓSÁG

KÖRNYEZETVÉDELMI NYILATKOZAT

az Európai Parlament és a Tanács 1221/2009/EK rendeleti előírásainak
megfelelő adattartalommal

2023. évről

EMAS

Hitelesített
környezetvédelmi
vezetési rendszer
REG.NO.HU-000027

BA

Tartalomjegyzék

1	Közzététel.....	3
2	A BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság bemutatása.....	4
2.1	A FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság EMAS alá bevont telephelyei.....	7
2.2	Integrált Irányítási Politika	8
2.3	A BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. Integrált Irányítási Rendszere	9
2.4	Kommunikáció, társadalmi felelősségvállalás	11
2.5	A BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Kertészeti Főigazgatóságának 2021-2023. időszakra szóló stratégiája.....	14
2.5.1	2023-ban megvalósult stratégiai és fenntarthatósági programok.....	15
3	Környezeti tényezők és hatások	18
3.1.	Jelentős környezeti tényezők bemutatása.....	19
3.1.1	FŐKERT központi telephelye	19
3.1.2	Zöldfelület fenntartási igazgatóság alá tartozó EMAS hitelesített telephelyek (üzemek)	19
3.1.3	Komposzt telep.....	25
3.1.4	Termesztő telep	28
3.1.5	Faállományi főosztály	30
3.1.6	Természetvédelmi és erdőkezelési osztály	31
3.1.7	Hulladékhasznosítás	32
3.1.8	Energiahordozó és víz felhasználás.....	33
3.2	Egyéb azonosított, de nem jelentős környezeti tényezők bemutatása.....	38
3.2.1	Környezeti zaj.....	38
3.2.2	Veszélyes anyagok felhasználása	38
3.2.3	Monitoring tevékenység végzése.....	39
3.2.4	Kellemetlen szaghatás	42
3.2.5	Biológiai sokféleség	42
3.3	Közvetett környezeti tényezők bemutatása	43
3.3.1	A FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság ügyfélszolgálat, elégedettség mérés	43
3.3.2	Fenntartott területek, fák, termesztett növények számának alakulása	44
3.3.3	Üzemanyagok használata	44
4	Jogszabályi megfelelés, érdekelt felek elvárásai	46
5	A FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság környezeti célkitűzései.....	48
6	Társasági mutatók („A”, „B”, és „R” számok)	49
6.1	Hulladék mutatók.....	49
6.2	Veszélyes anyagok felhasználásának mutatói	50
6.3	Energetikai mutatók	51
7	Környezetvédelmi hitelesítő nyilatkozata a hitelesítésről és az érvényesítésről	52

1 Közzététel

A BKM Nonprofit Zrt., FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság (továbbiakban: FŐKERT) mint környezetvédelem iránt elkötelezett szervezet, a Budapesti Környezetvédelmi Programban meghatározott feladatoknak megfelelően 2012. évben bevezette az 1221/2009/EK rendelet szerinti környezetvédelmi vezetési rendszerét (Eco-Management and Audit Scheme röviden EMAS), és azóta is gondoskodik a hitelesített státusz folyamatos fenntartásáról.

Az EMAS rendszer bevezetésével és fenntartásával a FŐKERT elsődleges céljai:

- a tevékenységei során okozott környezeti hatások figyelemmel kísérése,
- a lehetséges környezeti kockázatok minimalizálása,
- a környezeti kommunikáció magasabb szintre emelése, a munkavállalók környezetvédelem iránti elkötelezettségének továbbfejlesztése,
- a környezetvédelmi politikában meghatározott már elért eredményeket fenntartani, és megvalósítani a további kitűzött célokat,
- az energetikai hatékonyság növelése és a környezeti teljesítmény javítása.

Jelen, 2023. évre vonatkozó frissített Környezetvédelmi Nyilatkozatot a FŐKERT közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS) nyilvántartásba vételének meghosszabbítása érdekében készítettük el, mellyel célunk, hogy tájékoztatást adjunk a nyilvánosság és más érdekelt felek számára a FŐKERT tevékenységeinek, működésének környezeti hatásairól, környezeti teljesítményéről, valamint annak folyamatos javításáról.

A Nyilatkozat a 2023. év, valamint az azt megelőző két év tényadatai alapján készült, a megelőző évekre vonatkozó adatok a korábbi Környezetvédelmi Nyilatkozatainkban követhetők nyomon.

Ezúton közreadjuk a Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. FŐKERT frissített Környezetvédelmi Nyilatkozatát, amely a Társaság székhelyén nyomtatott formában, a belső intranetes hálózaton, valamint a Társaság honlapján (www.budapestikozmuvek.hu) elektronikus formában elérhető.

A mai nappal a Környezetvédelmi Nyilatkozatot jóváhagyom.

Budapest, 2024.

25.01.31.

Készítette	Ellenőrizte	Ellenőrizte	Jóváhagyta
 Kempelen Emese Környezet- és minőség- irányítási csoportvezető	 Barbarics Péter Compliance osztályvezető	 dr. Balla László Jogi igazgató	 Mártha Imre Vezérigazgató

  FŐKERT	Környezetvédelmi nyilatkozat 2023. évről		
		Oldal	4 / 52

2 A BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság bemutatása

Társaság neve:	BKM Budapesti Közmuvek Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Rövid név:	BKM Nonprofit Zrt.
Székhely:	1116 Budapest, Kalotaszeg utca. 31.
Telefon:	+ 36 1/ 700-7000
WEB:	www.budapestikozmuvek.hu
Felelős vezető:	Mártha Imre vezérigazgató
Kapcsolattartó:	Kempelen Emese környezet és minőségirányítási csoportvezető
TEÁOR szám:	8130 '08 Zöldterület kezelés
NACE szám:	81.30 Zöldterület kezelés
Alaptőke:	28,39 milliárd Ft
Foglalkoztatottak száma ¹ :	FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság 2023. évben: 337,58 fő. BKM Nonprofit Zrt. 2023. évben: 4 699,26 fő.

A FŐKERT alaptevékenysége és egyben elsődleges feladata a Fővárosi Főpolgármesteri Hivatal megbízásából Budapest területén a kiemelt közcélú zöldterületek (közparkok, városi kertek, sétányok, játszótérek, sportterek, utcai fasorok és az azokat kísérő zöldsávok), fenntartási és fejlesztési feladatainak ellátása. Ez évente mintegy:

- 6 millió m² (azaz 600 ha) zöldterület,
- 3,1 millió m² fővárosi erdőterület,
- 433 ha főútvonalak melletti zöldsáv,
- 9,7 millió m² (azaz 971 ha) fővárosi védett (40 természetvédelmi) terület,
- több mint 250.000 fa,
- 2 tó (Városligeti-, Feneketlen-tó),
- 2 vízesés (Gellérthegy és Margitsziget),
- 39 játszótér és 22 sportpark,
- 61 szökőkút, díszkút,
- 101 ivókút,

fenntartását, fejlesztését és üzemeltetését jelenti.

Zöldfelület fenntartási tevékenységek: szükséges kaszálások (elsősorban extenzív gyepkezelésre való törekvés), növényvédelmi tevékenységek, közösségi kertek és közösségi komposztálók létrehozása, esőkertek telepítése, mini-erdők telepítése, növények, évelő és egy-nyári virágok kiültetése. Szökőkutak, ivókutak, játszótérek és sportparkok karbantartása, üzemeltetése.

¹ Átlagos statisztikai létszám adatok.

  FŐKERT	Környezetvédelmi nyilatkozat 2023. évről	 EMAS <small>Environmental Management Assessment Scheme</small>	
		Oldal	5 / 52

Termesztési tevékenység: egy- és kétnyári növények, valamint évelő és konténeres növények előállítása és a Társaság saját céljaira, illetve a külső megrendelők számára.

Komposztálási tevékenység: komposzt előállítása saját felhasználásra és értékesítésre.

Fasorfenntartási tevékenységek: faápolás, fatelepítés, szükség szerint fakivágás, faállomány növényvédelmi tevékenységei. Fasorok és egyedeinek vizsgálata, fakataszteri nyilvántartás folyamatos aktualizálása.

Természetvédelmi és erdőkezelési tevékenységek: Budapest Főváros Önkormányzatának tulajdonába tartozó erdőterületek teljeskörű erdőkezelői feladatainak ellátása, a természetvédelmi területeken, valamint erdőterületeken található védett fajok, madárodútelepek folyamatos monitoringja, a természetvédelmi területek és természeti emlékek, valamint az erdőterületek fenntartása.

A FŐKERT kiemelt szerepet lát el a **Radó Dezső Terv** megvalósításában (Budapest Zöld Infrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterve) meghatározott célok megvalósításában.

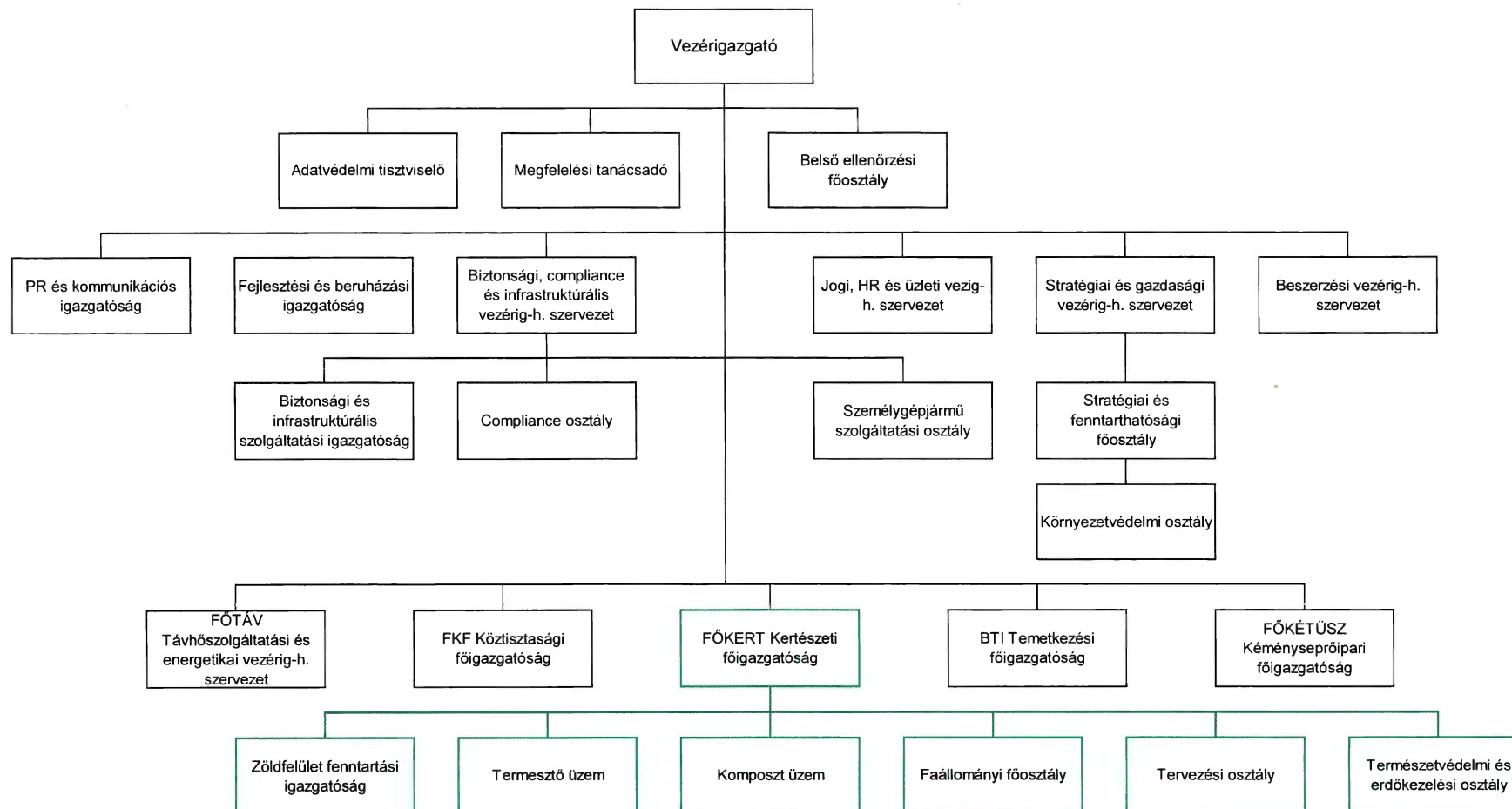
A Radó Dezső Terv átfogó céljai:

- egészséges várost segítő zöldinfrastruktúra fenntartása,
- klímataudatos zöldinfrastruktúra üzemeltetés,
- biodiverzitás szinten tartását és lehetőség szerinti növelését segítő városi zöldinfrastruktúra fenntartás és fejlesztés,
- együttműködésen alapuló zöldinfrastruktúra fejlesztés,
- okos zöldinfrastruktúra szolgáltatások bővítése.

2024. november 1-től az Integrált Irányítási Rendszerrel kapcsolatos feladatokat a Compliance osztály közvetlenül a Biztonsági, compliance és infrastrukturális szolgáltatások vezérigazgató-helyettes irányítása alatt látja el. Az osztály Integrált Irányítási Rendszerrel kapcsolatos fő feladata a Társaság minőség és környezetközpontú, energia, hegesztési, továbbá munkahelyi egészségvédelmi és biztonságirányítási rendszerek szabályozása, tervezése, szervezése, koordinálása, és szakirányítása.

A BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. 2024.11.01.-én hatályos szervezeti felépítését az 1. sz. ábrán mutatjuk be.

1. ábra: A BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. 2024.11.01.-én hatályos szervezeti felépítése

2.1 A FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság EMAS alá bevont telephelyei

S.sz.	Telephely megnevezése	Telephely címe	EMAS szempontú tevékenység
1.	FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság központi telephelye Zöldfelület fenntartási igazgatóság Tervezési osztály	1073 Bp. Dob u. 90.	Irodai tevékenység, gondnoksági feladatok, gépjármű üzemeltetés, zöldfelületfejlesztési tervezői tevékenység,
2.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Margitsziget üzem	1138 Bp. Hajós Alfréd sétány 23800/4, 23800/7. hrsz.	Irodai tevékenység, zöldfelület fenntartási tevékenység, veszélyes hulladék munkahelyi gyűjtőhely üzemeltetés, veszélyes anyagok átmeneti tárolása, (növényvédőszeres fertőtlenítőszeres), alkatrész raktár
3.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság VIII.-IX. kerületi üzem	1083 Bp. Baross utca 111/c	Irodai tevékenység, zöldfelület fenntartási tevékenység, veszélyes hulladék munkahelyi gyűjtőhely üzemeltetés, növényvédőszeres, veszélyes anyagok átmeneti tárolása
4.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Gellérthegyi és XI-XXII. kerületi üzem	1118 Bp. Rezeda utca 6.	Irodai tevékenység, zöldfelület fenntartási tevékenység, veszélyes hulladék munkahelyi gyűjtőhely üzemeltetés, növényvédőszeres, veszélyes anyagok átmeneti tárolása
5.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság I.-II-XII. kerületi üzem	1012 Bp. Attila utca 7072 hrsz.	Irodai tevékenység, zöldfelület fenntartási tevékenység, veszélyes hulladék munkahelyi gyűjtőhely üzemeltetés, növényvédőszeres, veszélyes anyagok átmeneti tárolása
6.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Mozgó Parkfenntartó - Népliget üzem	1101 Budapest, Vajda Péter u. 3.- Üllői út 104/B	Irodai tevékenység, zöldfelület fenntartási tevékenység, veszélyes hulladék munkahelyi gyűjtőhely üzemeltetés, növényvédőszeres, veszélyes anyagok átmeneti tárolása, alkatrész raktár
7.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság: Parkszervíz üzem		Irodai tevékenység, zöldfelület fenntartási tevékenység, veszélyes hulladék munkahelyi gyűjtőhely üzemeltetés, veszélyes anyagok átmeneti tárolása,
	FŐKERT Kertészeti főigazgatóság: Komposzt telep Termesztő telep Faállományi főosztály Természetvédelmi és erdőkezelési oszt.	1106 Budapest, Keresztúri út 130.	Irodai tevékenység, fasorfenntartási tevékenységek, természetvédelem és erdőkezelés, veszélyes hulladék munkahelyi gyűjtőhely üzemeltetés, növényvédőszeres raktározása, komposztálás, növények termesztése
8.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Városliget és V-XIII. ker. üzemek	1145 Bp. Olof Palme sétány 2.	Zöldfelület fenntartási tevékenység, zöldhulladék gyűjtés

1. táblázat: A FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság EMAS alá bevont telephelyei

2.2 Integrált Irányítási Politika

Társaságunk Integrált Irányítási Rendszert működtet, így a környezetvédelmi politika egy-
ségeen, az Integrált Irányítási Politikában került megfogalmazásra, amely Társaságunk
weboldalán is elérhető. A politika a 2024. évben felülvizsgálatra és módosításra is került.

Integrált Irányítási Politika

A Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. a fővárosi közműszolgáltatások biztonságos, gazdaságilag hatékony, hosszú távon fenntartható és magas rendelkezésre állású biztosítása érdekében jött létre. Budapest egységes közműcége működésében az alábbi értékeket és alapelveket érvényesíti:

1

Megbízható, etikus közműszolgáltatóként felelősséget teljesítünk, céljaink elérését és megvalósítását munkatársaink elkötelezettsége és szakmai tudása garantálja, melyhez a társaság vezetése biztosítja a szükséges információkat és erőforrásokat. Integrált Irányítási Rendszerünk működtetése és folyamatos fejlesztése szavatolja a biztonságos, környezetkímélő, fenntartható, energiatartó munkavégzést és szolgáltatást.

2

Szolgáltatásaink minőségének javítása és ügyfélközösségünk megtartása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük és értékeljük ügyfeleink elégedettségét. Működésünket az erőforrások hatékony felhasználása mellett az energiatartó-konysági és biztonsági alapelvek mentén határozzuk meg, amely jelentősen befolyásolja az energiagazdálkodási teljesítményünket is. Partnereinkkel folytatott együttműködés során kiemelt figyelmet fordítunk az energiagazdálkodási teljesítményre és a működési biztonság folyamatos javításai lehetőségeinek feltárására és alkalmazására.

3

Felelősségteljesen és elkötelezetten működünk környezetünk védelme érdekében, minimalizáljuk a saját hulladék képződését és a tevékenységünk által okozott környezeti terhelést, törekedve környezeti teljesítményünk folyamatos javítására. Az EMAS hitelesséssel rendelkező egységek esetében rendszeresen teszünk közre tájékoztatókat működésünk környezeti hatásairól, ezzel is segítve a környezettudatos szemlélet kialakítását.

4

Magyarország egyik legjelentősebb közműszolgáltatójaként céltudatosan és felelősséggel végezzük munkánkat a főváros levegőjének tisztaságáért, a Zöld Budapestért, és a globális klímavédelmi célok elérése érdekében. Szolgáltatásaink folyamatosan fejlesztjük a nemzetközi és hazai technológiák, jó gyakorlatok nyomán követésével és alkalmazásával.

5

Munkavállalóink számára olyan biztonságos és energiatartó munkakörnyezetet biztosítunk, amely elősegíti a minőségi munkavégzést. A munkabalesetek és az egészségkárosodás megelőzése érdekében munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági célokat tűzünk ki, illetve valószínűsítjük meg. A motivált, képzett és elégedett munkavállaló vállalati folyamatunkba történő bevonásával személyes felelősséget tud és akar vállalni elvégzett munkájáért.

6

A működésünk során felmerülő kockázatok elemzésén alapuló magas színvonalú szolgáltatás nyújtása Társaságunk valamennyi munkavállalójának felelősége és kötelessége. Az összes szakterület elkötelezett a jogszabályi előírások és szakmai követelmények betartása és a kezeltelet biztonságának szavatolása iránt.

A Társaság fenti működési alapelveit, filozófiáját és értékrendjét öt divízió munkája testesíti meg és érvényesíti Budapest közműellátásában - megőrizve több évtizedes múltja visszatérítő szakmai hagyományait és értékeit.

- Köztisztasági szolgáltatásai tevékenységeinkkel a kijelölt közterületek évszaknak megfelelő tisztításával jelentős hatást gyakorolunk Budapest környezeti és higiénia állapotára. Hatékony szolgáltatásainkon keresztül hozzájárulunk a tiszta és rendezett városkép kialakításához.
- Hőtermelési, hőszállítási, hőértékesítési és hőközpont gyártási tevékenységeink során fejlett, innovatív energiagazdálkodási rendszert működtetünk, valamint a folyamatos és biztonságos tárhőellátás és ügyfélszolgálat érdekében magas szintű műszaki távfelügyeleti rendszert tartunk fenn.
- Kertészeti tevékenységünk fő célja a főváros kiemelt zöldfelületeinek fenntartása, fejlesztése, illetve, hogy az épített zöld környezet öszköpének fejlesztésével a lakosság közérzetét javítsuk. Kapcsolódó tevékenységeinkkel részben az alaptevékenységhez szükséges megfelelő minőségű és mennyiségű növényhátteret biztosítjuk.
- Teljes körű kegyeleti szolgáltatásokra, az elhunytak hamvasztására, valamint a sírterek fenntartására kiterjedő tevékenységünk során, széles körű tapasztalataink birtokában a lehető legmagasabb színvonalon szolgáljuk ki a hozzátartozók igényeit.
- A fővárosban és Magyarország további területein kiemelkedő szakmaisággal nyújtjuk kéményseprőipari szolgáltatásunkat, a tüzelőberendezések égéstermékének elvezetésére szolgáló kémények és tartozékaik ellenőrzését, szükség szerinti tisztítását, műszaki felülvizsgálatát, valamint az ezekhez kapcsolódó szakvélemények elkészítését.

2024. április 1-től új, országosan egységes, koncessziós modell szerint működik a hulladékgyűjtés, melyben a koncessziós jogokat a MOL Nyrt. gyakorolja. Budapestben és az agglomerációs településeken a hulladékgyűjtéssel kapcsolatos felelősséget az időtől kezdve a MOHU BUDAPEST Zrt. – a MOL Nyrt. és a BKM Nonprofit Zrt. közös vállalata látja el. Szakmailag támogatjuk a Budapest és agglomerációja hulladékgyűjtését ellátó, közösen létrehozott vállalatunk, a MOHU BUDAPEST Zrt. minőségi munkavégzését – amelyet Társaságunk korábbi FKF Hulladékgyűjtési Divíziója sok évtizedes szak tudásával, tapasztalataival, eszközparkjával, létesítményeivel, és összesen mintegy 1800 fős munkavállalói állományával alapozott meg.

Elektronikusan aláírta:

Mártha Imre Edgár
2024-05-08 09:41:56 +0200

Mártha Imre
vezérigazgató

2. ábra: A Társaság Integrált Irányítási Politikája

  FŐKERT	Környezetvédelmi nyilatkozat 2023. évről	 Oldal 9 / 52
--	---	---

2.3 A BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. Integrált Irányítási Rendszere

A Társaságnál akkreditált szervezet által tanúsított, integrált Minőség-, Környezetközpontú-, Energiagazdálkodási valamint Munkahelyi Egészségvédelem és Biztonság Irányítási Rendszert működtetünk. Kertészeti tevékenységünk fő célja a főváros kiemelt zöldfelületeinek fenntartása, fejlesztése, illetve, hogy az épített zöld környezet összképének fejlesztésével a lakosság közérzetét javítsuk.

A FŐKERT vonatkozásában az irányítási rendszert az alábbi irányítási szabványok előírásai szerint működtetjük:

- a) MSZ EN ISO 9001:2015 Minőségirányítási rendszerek. Követelmények (**MIR**).
- b) MSZ EN ISO 14001:2015 Környezetközpontú irányítási rendszerek. Követelmények és alkalmazási irányelvek (**KIR**).
- c) Az Európai Parlament és a Tanács 1221/2009/EK rendelete (2009. november 25.) a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (**EMAS**) való önkéntes részvételéről.
- d) MSZ ISO 45001:2018 A munkahelyi egészségvédelem és biztonság irányítási rendszere. Követelmények alkalmazási útmutatóval (**MEBIR**). Tanúsíttatása 2023. június hóban megtörtént.
- e) MSZ EN ISO 50001:2019 Energiagazdálkodási irányítási rendszerek. Követelmények alkalmazási útmutatóval (**EgIR**).

Munkavállalóink és családtagjaik egészsége érdekében az üdülőinkben a melegítő konyhákat a HACCP előírásai szerint üzemeltetjük.

A 2024. év folyamán IIR rendszerünk bővítésre kerül az MSZ ISO/IEC 27001:2023 Információbiztonság, kiberbiztonság és a magánélet védelme információbiztonság irányítási rendszer szabványok szerinti előírásoknak való megfeleléssel. Az IBIR rendszer önállóan nem kerül tanúsításra, az a NIS2 irányelvnek való megfelelést támogatja.

Tanúsítványaink és az EMAS nyilvántartásba vételi okirat a Társaság honlapján elérhetőek.

Társaságunk vezetése és minden munkavállalója elkötelezett aziránt, hogy tevékenységeit és feladatait a jogszabályokban meghatározott keretek és követelmények betartásával, a környezeti elemek védelmének biztosításával, energiatudatosan elégítse ki.

A Társaság az EgIR bevezetése és működtetése során olyan konkrét célokat fogalmazott meg, melyek elősegítik az energiaköltségek és az energiafelhasználás csökkentését, és a célok teljesítésével Társaságunk a hatékony energiagazdálkodással hozzájárul az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez, ezzel is elősegítve a klímavédelmi célok teljesülését.

A MIR alapokon nyugvó KIR, majd az EMAS bevezetésével alapvető célunk, hogy egyre magasabb szintre emeljük társaságunk környezeti teljesítményét, fentartsuk a környezetvédelmi politikánkban meghatározott, már elért eredményeket és megvalósítsuk a további kitűzött célokat.

Az IIR rendszer részeként a 2022. év folyamán a Zöld Iroda program bevezetésével célunk volt a munkatársak környezetközpontú és energiahatékonysági szemléletének bővítése, a környezettudatosság növelése, a környezetkímélő- és emberbarát irodai működés kialakításának és működtetésének érdekében.

A 2023 év folyamán Zöld Iroda Programunkat további két telephelyre is kiterjesztettük (XXI. ker. Szállító u. 2., és VI. ker., Rippl Rónai u. 34.) - ez utóbbiak azonban nem tartoznak az EMAS hitelesített telephelyek alá – így Társaságunknál már 5 telehely irodaépületei tekintetében vagyunk jogosultak a Zöld Iroda Minősített Munkahely logó használatára.

A Társaság vezetősége elkötelezett a környezeti teljesítmény folyamatos javítása mellett, a stratégiai és operatív döntéseket is ennek szellemében hozza meg.

Céljaink eléréséhez fontosnak tartjuk összhangban az EMAS rendelet követelményeivel:

- tevékenységeink jelentős környezeti tényezőinek, hatásainak meghatározását,
- a vonatkozó jogszabályi és egyéb követelményeknek való megfelelést,
- a prioritások meghatározását, a megfelelő célok és részcélok kitűzését,
- a megvalósításához szükséges szervezet és programok kialakítását,
- az alkalmazkodást a változó körülményekhez.

Társaságunk rendszeresen felülvizsgálja teljes működését, Integrált Irányítási Rendszerét, mely felülvizsgálat elősegíti a folyamatok dokumentáltságát, és a folyamatos fejlesztést. A rendszeres felülvizsgálatokat (auditokat) képzett szakemberek végzik, az eredményeket az Integrált Irányítási Rendszerbe visszacsatolva.

EMAS hitelesítési adatok:

Első nyilvántartásba vétel dátuma:	2012.03.27.
Jelenleg érvényes hitelesítési okirat kelte:	2024.március
Hitelesítési okirat érvényes:	2027.03.27.
Regisztrációs szám:	HU-000027
Hitelesítő:	dr. Biczó Imre László egyéni hitelesítő
Regisztrációs szám:	HU-V-0005/2022
Akkreditáltság érvényessége:	2027.09.22.

2.4 Kommunikáció, társadalmi felelősségvállalás

A 2023-as év a FŐKERT Divízió által nyújtott CSR tevékenységek tekintetében kiemelkedő volt. Több jelentős vállalat és civil szervezet is támogatta a biológiai sokféleség állapotának megőrzése, javítása, valamint az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése érdekében tett erőfeszítéseinket.

A legnagyobb volumenű támogatást a BAYER Hungária Kft. nyújtotta, aki 4 millió forinttal támogatta a XVII. kerületi Merzse-Mocsár Természetvédelmi Terület erdősítését, valamint 1 millió forintot szánt az ültetéshez szükséges professzionális eszközök beszerzésére. A VILEDA HUNGARY 3,5 millió forintos támogatása lehetővé tette egy Miyawaki erdő telepítését, valamint egy rovarhotel kihelyezését a Népliget víztorony melletti üres területen.

A Jane Goodall Intézet közreműködésével az EPAM Systems Kft. 1 millió forinttal és önkéntes munkával járult hozzá a II. kerületi Szépvölgyi-erdő erdősítéséhez. Ugyancsak a Jane Goodall Intézet kezdeményezésére, Jane Goodall látogatása alkalmából folytatódott a Szépvölgyi-erdő faállományának gazdagítása további 257 db facsemetével. Az erdősítésre 1,9 millió forintot áldoztak az esemény támogatói.

3. ábra: Jane Godall is fát ültetett

A Cushman & Wakefield a IV. kerületi Farkas-erdőben 737 ezer forinttal és önkéntes munkával segítette az erdősítést, illetve az élőhely minőségének a megőrzését. Az UNILEVER Magyarország Kft. a XII. kerületi Kis-Svábhegy Természetvédelmi Területen vette ki részét a társadalmi munkából és 220 ezer forinttal járult hozzá az erdőfoltok beültetéséhez.

Továbbá egy-két parki fa elültetését támogatta az IFUA Horváth & Partners Kft., az Atlasz Mérnökiroda és a Budapest Galéria.

2023 tavaszán ismét regisztráltunk a TeSzedd országos szemétyűjtési akciójához a MME Magyar Madártani Egyesülettel közösen. Összesen hat fővárosi helyszínen koordináltuk a hulladékgyűjtést és segítettük az összesen 162 önkéntes munkáját. A helyszínek a következők voltak: III. kerületi Mátyáshegyi-erdő, XV. kerületi Újpalotai-erdő, XII. kerületi Széchényihegyi-erdő, III. kerületi Óbudai-sziget, XXII. kerületi Tétényi-fennsík. A felsorolt területekről az egy hét alatt összesen 135 m³ szemetet gyűjtöttünk be, 1170 db szemeteszákot pakoltunk tele.

4. ábra: Újpalotai erdő szemétszedés eredménye

A TESCO önkéntes csapata segítségével 17 m³ nem bezsákolható hulladékot hordtunk össze az Óbudai-sziget természetvédelmi területén, valamint a Kossuth Rádió ifjúsági rovatának diák önkénteseivel 30 m³ hulladéktól szabadítottuk meg a Mátyáshegyi erdőt.

Ősszel szerveztünk egy nagytakarítási akciót Budapest egyesítésének 150. évfordulójához kapcsolódóan, amelynek részeként a Margitszigeten és a Gellérthegyen bevontunk civileket is a Járókelő Egyesülettel, a Greenpeace Magyarországgal, a Gellérthegyi lakók Érdekvédelmi Egyesületével és a Tegyük együtt az élhető Népligetért! csoporttal együttműködésben. A területről több, mint 30 zsák hulladékot szállítottunk el.

5. ábra: A Gellérthegyen elkelt a profi segítség (Greenpeace Magyarország)

Emellett egyéni parktakarítási akcióban vett részt az Agoda Kft., a Diákszempon Általános Iskola, a Dometic Zrt., a Randstad Magyarország, az Agoda Kft., A HD Group Kft., a UPS Magyarország Kft., ENSZ Menekültügyi Biztosság UNHCR, a Budapesti Gazdasági Egyetem és a TDK Elektronika Kft. önkéntes csapata.

2.5 A BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Kertészeti Főigazgatóságának 2021-2023. időszakra szóló stratégiája

A BKM Nonprofit Zrt. 2021.09.01-én jött létre, az FKF Nonprofit Zrt., FŐKERT Nonprofit Zrt., Budapesti Temetkezési Intézet Nonprofit Zrt. FŐKÉTÜSZ Nonprofit Kft. cégeknek a jogelőd FŐTÁV Nonprofit Zrt.-be történő beolvadásával. A tagvállalatok, így a FŐKERT Nonprofit Zrt. 2021-2023 időszakra vonatkozó stratégiája 2020. decemberében került a Tulajdonos által elfogadásra. A BKM megalakulásával az elfogadott stratégia, mint FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság stratégia, valamint az abban megfogalmazott szakmai, stratégiai célok, végrehajtandó programok, feladatok továbbra is érvényesek.

A BKM FŐKERT Főigazgatóság feladata közszolgáltatóként a 14/1993. (IV.30) Fővárosi Közgazdasági és Kertészeti Bizottság Rendeletének 14. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok ellátása.

- Ez évente mintegy 6.000.000 m² (azaz 600 hektár) zöldterület-fejlesztéssel és fenntartással kapcsolatos tevékenységet jelent.
- Ezekre a területekre a saját telepen termesztett 131.902 tő egynyári, 123.579 tő kétynyári és 18.628 tő évelő virág került kiültetésre a 2023. évben.
- 972 ha fővárosi védett terület és mintegy 309 ha fővárosi erdőterület gondozását jelenti.
- A főútvonalak menti zöldsávok kiterjedtsége 433,5 ha, amely karbantartása szintén a FŐKERT feladata.

Misszió: Budapest zöldterületeinek környezet- és klímatudatos fenntartása, fejlesztése a városi életkörülmények javítása céljából.

A stratégia 6+1 pillére 74 programmal, feladattal

A Tulajdonos által jóváhagyott FŐKERT stratégia összhangban van Budapest Klíma- és levegőtisztaság-védelmi stratégiájával, az abban foglalt célkitűzésekkel, valamint a Radó Dezső tervvel, amely Budapest zöldinfrastruktúra fejlesztési és fenntartási terve.

A stratégia az alábbi 6 db üzleti és 1 db humán stratégiai pillérből áll, melyekhez 74 db feladat került hozzárendelésre a célok elérése érdekében.

1. Hatékony működés / felelős gazdálkodás
2. Szolgáltatási színvonal / ügyfélművelés
3. Fenntarthatóság
4. Együttműködések erősítése és kihasználása, szinergiák a fővárosi cégekkel
5. Átláthatóság
6. Okosváros
7. Humán stratégia

A BKM FŐKERT Főigazgatóság feladata a klímatudatos zöldinfrastruktúrájú város kialakítása, amelynek fő stratégiai elemei:

- a város felmelegedésének csökkentése,
- a városi hősziget-hatás mérséklése,
- a klímaváltozás hatásaihoz alkalmazkodó zöldinfrastruktúra üzemeltetése.

2.5.1 2023-ban megvalósult stratégiai és fenntarthatósági programok

2.5.1.1 Biodiverzitás

A klímaváltozásra reagálva fontos a biodiverzitás elősegítése, melyben szerepet játszik az alternatív gyepgazdálkodásba bevont városi zöldfelületek nagysága. 2023-ban ez 30,4 ha-on valósult meg, magába foglalva a városi méhlegelő területeknek kijelölt területeket.

Összességében 41,9 millió m² zöldfelületet kaszáltak le a FŐKERT munkatársai. A harmadik éve tartó Vadvirágos Budapest program keretében már 2022-ben is olyan **különleges és védett növények jelentek meg** ezeken a méhlegelőkön, mint a budai imola, a gyapjas gyűszűvirág, a méhbangó vagy a ligeti csillagvirág, míg 2023. évben pedig a Tabáni méhlegelőben a védett bunkós hagyma. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület bevonásával megállapításra került, hogy az átállás az intenzív gyepkezelésről az extenzív kezelésre már 1 év alatt is 1,5, vagy akár 4-szeresére növeli a növényfajok számát.

2023-ban 5 helyen újabb **rovarhotel** létesült. Az **odútelepítési program** keretében 2023-ban 547 madárpár rakott fészket a FŐKERT odúiban².

2.5.1.2 Reziliencia (reagálás a klímaváltozásra)

A főváros parkjaiba és fasoraiba a 2023. évben összesen 1.434 db iskolázott fa került ki, ebből 5 db koros fa ültetése történt a Városmajorba, Gesztenyés kertbe, Apor Vilmos térre, és a Feneketlen-tóhoz. **7.000 erdészeti facsemete elültetésével** tovább nőtt Budapest erdeinek ökológiai értéke. 2023-ban négy új helyen is gyorsan növé **Miyawaki-minierdő** létesítésével járult hozzá a FŐKERT a város további zöldítéséhez: RDH Pesti-hídfo, Népliget, Gesztenyés kert, Nehru part területeken alakítottak ki erdészeti csemeték elültetésével kis erdőfoltokat. Ezzel a Miyawaki erdők száma Budapesten 10 db-ra nőtt (ebből az Andor utcában három van).

A **csapadékvíz éves eloszlása** jelentősen megváltozott: egyes időszakokban intenzív esőzések, máskor pedig aszályos időszakok jellemzők. A csapadékvíz-megtartást szolgálja az a 3 db **esőkert**, melyek együttesen 647m²-t tesznek ki.

A hasonló adottságokkal rendelkező (pl. tájolás, klíma, talaj) természetvédelmi területekről történő maggyűjtéssel valósul meg néhány, városi hatásnak jobban kitett terület növényvilágának megújítása.

² Az adat a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület zoológus szakemberei által végzett odúellenőrzések során került megállapításra.

2.5.1.3 Területrehabilitációk

2023-ben 2 db parkerdei, valamint egy természetvédelmi rehabilitációs projekt valósult meg. Ez utóbbi a Kőérberki szikes-rét Természetvédelmi Területre irányuló, Vízbázisvédelmi hozzájárulásból finanszírozott élőhelyrekonstrukciós munkálatai.

Ezen kívül 9 helyen, 7.773 m²-en történt zöldfelület-megújítás 2023-ban:

- közösségi funkciók a Szent István parkban,
- Zöldebb és élhetőbb Mester utca,
- Pest-Buda virágágy átalakítása,
- Rózsakert kivitelezése,
- Pünkösdfürdő park kiegészítő beruházási feladatok,
- Rakpart zöldítése,
- Feneketlen-tavi fejlesztési csomag I. (Hulladékgyűjtő cserék),
- Andrássy út zöldsáv rehabilitációja,
- Bajcsy Zsilinszky út fahely nagyobbítás.

2.5.1.4 Komposztálás

A BKM FŐKERT Főigazgatósága kezeli a Magyarországon elsőként megépült Keresztúri úti saját komposzttelepet, amely Budapest főváros és agglomerációjának parkfenntartási zöldhulladékait komposztálja.

2023-ban 14.221 tonna zöldhulladék került a Komposzttelepre beszállításra, külső és belső lerakó forrásból együttesen (belső - a saját üzemegységeink által beszállított zöldhulladék, külső - külsős partnerek által beszállított zöldhulladék) továbbá 11 db közösségi komposztálót kezel a BKM a helyi önkormányzatokkal és a helyi civil közösségekkel együttműködésben (ebből 1db volt 2023-ban telepítve).

2.5.1.5 FATÁR applikáció³ - digitalizáció

A FATÁR-ban megjelenő FŐKERT fenntartású parkterület nagysága 534 hektár volt 2023-ban, míg a FŐKERT által fenntartott, FATÁR-ban megjelenített faegyedek száma 107.000 db volt a 2023. évben.

Az erdőterületek megjelenítése 2022-ben történt meg, 309 ha került be a kataszterbe. 2021-ben még csak 5 terület volt bevonva az egységes zöldkataszterbe, míg 2022-ben már mind a 23 terület.

³ BP FATÁR: ingyenesen letölthető applikáció, olyan fa- és park adatbázis mely térképes felülettel segíti az eligazodást, az ismeretterjesztést és a tudatos parkhasználatot.

	Környezetvédelmi nyilatkozat 2023. évről		
		Oldal	17 / 52

2.5.1.6 Önkéntesség, edukáció, szemléletformálás

Az elmúlt években egyre több tájékoztató tábla került ki, hogy mely fejlesztési elemnek milyen jelentősége van a zöldterület és a klímavédelem szempontjából. Lehetőség volt több, FŐKERT által szervezett programban önkéntesként is részt venni. Ezek a programok részletesebben a 2.4. pontban kerültek bemutatásra.

2.5.1.7 Együttműködés más szervezetekkel

Szoros együttműködés jellemző a FŐKERT tevékenységére mind a fővárosi, mind a kerületi önkormányzatok esetében. Ezen kívül a civil természetvédő szervezetekkel is folyamatos együttműködést tartunk fent.

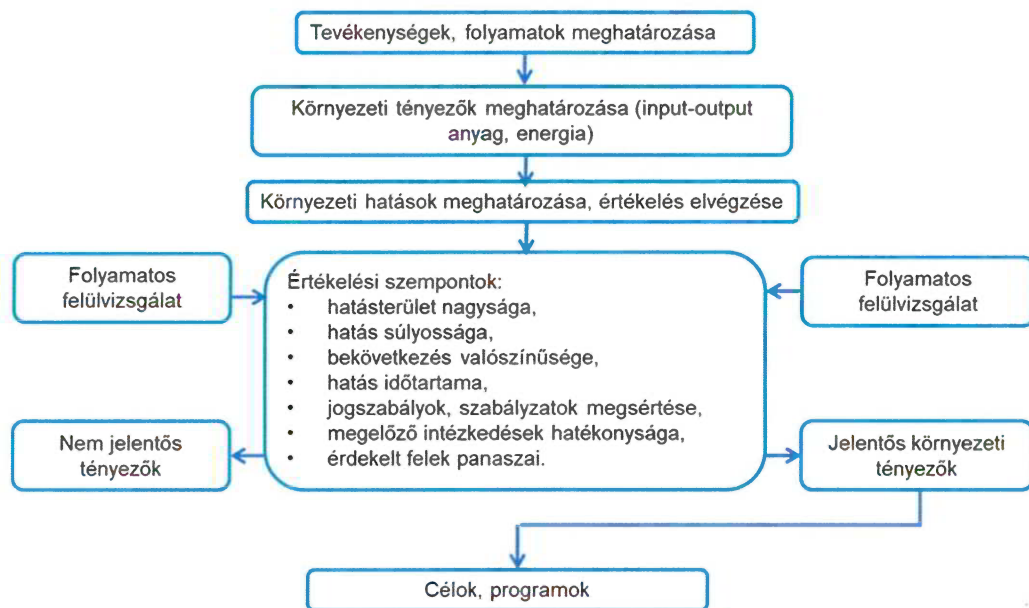

3 Környezeti tényezők és hatások

A környezeti tényezők és hatások elemzését minden EMAS alá bevont telephelyen végzett tevékenységre elvégeztük. Ennek során meghatározásra kerültek a főbb folyamatok, a folyamatokhoz kapcsolódóan a környezeti tényezők, és azok lehetséges, vagy tényleges környezeti hatásai.

A környezeti tényezők és hatások azonosítására és felülvizsgálatára, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozóan Társaságunknál külön eljárás került kidolgozásra. A környezeti tényezők és hatások nyilvántartás felülvizsgálatát változás esetén a változást követő 30 napon belül, de legalább évente egy alkalommal elvégezzük.

A tevékenységek, folyamatok meghatározását követően sor került a környezeti tényezők és azok hatásainak meghatározására. Az értékelést minden esetben normál (N) és normáltól eltérő üzemmenet (NÜ), illetve egy esetleges vészhelyzet (V) során fellépő hatások esetére is elvégeztük.

6. ábra: A környezeti tényező-hatás elemzés folyamata

Jelentős környezeti tényezőként kerültek meghatározásra:

1. Fosszilis energiahordozó és víz felhasználás. Oka, a nem megújuló energiaforrások nagyarányú használata.
2. Hulladékok keletkezése. Oka, megváltoztatás nehézsége.
3. Komposztálási tevékenység, mint pozitív környezeti tényező.

  FŐKERT	Környezetvédelmi nyilatkozat 2023. évről	 Oldal 19 / 52
--	---	---

3.1. Jelentős környezeti tényezők bemutatása

A következő fejezetekben telephelyi bontásban, részletesen bemutatásra kerülnek a FŐKERT EMAS alá bevont telephelyein feltárt jelentős környezeti tényezők.

3.1.1 FŐKERT központi telephelye

A FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság központi telephelye a 1073 Budapest, Dob utca 90. alatt található, ahol alapvetően a kertészeti tevékenységek tervezési, szakirányítási, egyéb adminisztratív feladatait látják el.

3.1.1.1 Légszennyező anyagok kibocsátása

A telephelyen bejelentés köteles pontforrást nem üzemeltetünk. Az épületek központi fűtéssel vannak ellátva, a fűtési melegvizet fali kisteljesítményű kazánok állítják elő. A telephely udvara szilárd burkolatú, melyen korlátozott számú gépjármű parkoló került kialakításra. Szennyező anyag a gépjárművek kipufogó gázaiból kerülhet a levegőbe, elhanyagolható mennyiségben.

3.1.1.2 Hulladékok keletkezése

A telephelyen csak kommunális hulladék keletkezik, a papír és a műanyag szelektív gyűjtésére megfelelő gyűjtőedényzetek kerültek kihelyezésre.

3.1.2 Zöldfelület fenntartási igazgatóság alá tartozó EMAS hitelesített telephelyek (üzemek)

Az igazgatóság kezelésében lévő parkok és zöldfelületek fenntartása az egyik legfőbb tevékenységi körünk – mintegy 10.000.000 m² kezelt zöldfelületen végzünk fenntartási munkákat Budapest-szerte. A nagy parkok (pl.: Püskösdűfő park, Margit-sziget, Népliget) zöldjének kezelése mellett Budapest emblemikus virágágyait, zöldterületeit, útmenti zöldsávjait is mi ápoljuk. A mi feladatunk többek között az ikonikus Clark Ádám téri virágágy fenntartása, a minden évben pompás virágokkal díszítő Bem téri ágyak beültetése és ápolása, vagy az Andrássy úton lévő zöldsáv kezelése.

Évente többszáz ezer egynyári és kétnyári növényt, valamint cserjéket és örökzöldeket ültetünk és ápolunk, emellett egyre több helyen telepítünk évelő növényeket is, melyek ökológikusabban és gazdaságosabban fenntarthatók. A gyepfelületek kaszálását évente 5-6 alkalommal végezzük el, ez egy évben több mint 40 millió m² zöldfelület kaszálását jelenti.

A 2023. év folyamán 4 db új, gyorsan növényző minierdő létrehozásával járultunk hozzá a város további zöldítéséhez: a RDH Pesti-hídfő, Népliget, Gesztenyés kert, Nehru part területeken alakítottunk ki erdészeti csemeték elültetésével kis erdőfoltokat. Ezzel a Miyawaki erdők száma Budapesten 10 db-ra nőtt.

A **Miyawaki-erdő** egy különleges mini-erdő, amelyet egy japán botanikusról és növényökölógusról, a nemrég elhunyt Miyawaki Akiráról neveztek el. Miyawaki volt az, aki először alkalmazta ezt a megoldást elsősorban a rossz minőségű földterület regenerálására s az őshonos növények visszatelepítésére, másodsorban a városi ökoszisztéma változatosságának növelésére, valamint és a városi életminőség javítására. A Miyawaki-erdő egy kicsi, ténylegesen néhány tíz négyzetméteren létrehozott egészen sűrű növénytársulás. Nagy előnye, hogy 20-30 év alatt helyreállítható egy területen az őshonos flóra, akármilyen urbánus is a környezet, és míg ezt teszi, ipari mennyiségű szén-dioxidot köt meg, megfogja a csapadékot, és élőhelyet biztosít a létfonosságú, ám számunkra alig észrevett apró rovaroknak és élőlényeknek: egyszerűen hatékony eszköz a klímaváltozás ellen.

7. ábra: A Tabánban 2021. májusában ültetett Miyawaki minierdő 3 évesen

A 2023. évben egy új helyszínen létesítettek közösségi komposztálót, így már 40 10 helyszínen található közösségi komposztálók Budapesten. A komposztálókba a lakosság viheti be komposztálható hulladékait, működésüket civil „komposztbarát” komposztmesterek ellenőrzik és koordinálják, de igény esetén a FŐKERT is nyújt szakmai támogatást, szükség esetén biztosít eszközöket (pl.: rosta). A közösségi komposztálók megtalálhatók a BP Fatár alkalmazás „Parkkataszterében” is.

A zöldfelületek mellett számos a parkszervizünk feladata többek között a Feneketlen-tó berendezéseinek rendben tartása, száznál is több ivókút üzemeltetése, több mint 40 szökőkút és díszkút karbantartása, tisztítása, évszakos megnyitása, lezárása. Parkszervizünk gondoskodik továbbá több mint 30 játszótér, és közel 40 sporttér fenntartásáról, az eszközök karbantartásáról és szükség szerinti cseréjéről, valamint a virággyeinkben az automata öntözőhálózatok kiépítéséről, ellenőrzéséről, javításáról.

8. ábra: Feneketlen tó

A Parkszervíz üzem munkavállalói több telephelyről is kijárnak, de tevékenységüket az egyszerűség kedvéért a Keresztúri telephelyen jelenítjük meg.

	Környezetvédelmi nyilatkozat 2023. évről	 Oldal 21 / 52
---	---	--

A 2023. évben 131.902 tő egynyári, 123.579 tő kétnyári és 18.628 tő évelő virágot ültettünk el.

9. ábra: Margit sziget

Fenti feladatok végrehajtását a Zöldfelület fenntartási igazgatóság alá tartozó kilenc üzem látja el, de jelen fejezetben (3.1.2.) csak az alábbi, EMAS hitelesített telephelyek környezetvédelmi adatait mutatjuk be:

- Margitsziget üzem,
- VIII.-IX. kerületi üzem,
- Gellérthegy és XI.-XXII. kerületi üzem,
- I.-II.-XII. kerületi üzem,
- Mozgó Parkfenntartó - Népliget üzem,
- Parkszerző üzem,
- Városliget és V.-XIII. kerületi üzem.

3.1.2.1 Légszennyező anyagok kibocsátása

A Zöldfelület fenntartási igazgatóság telephelyein technológiai célú pontforrást nem üzemeltetünk. A telephelyek fűtési célú energiafelhasználását a 3.1.8.4 pontban mutatjuk be.

Légszennyező anyag a gépjárművek kipufogó gázaiból, illetve a nem elektromos kisgépek, munkagépek használata során kerülhet a levegőbe.

3.1.2.2 Hulladékok keletkezése

A telephelyeken veszélyes hulladék munkahelyi gyűjtőhelyeket működtetünk, de jellemzően kevés veszélyes hulladék keletkezik. A gyűjtőhelyek jól elkülönített területek, a hulladékok gyűjtésére megfelelő minőségű és mennyiségű feliratozott edényzettel, valamint kármentesítő anyagokkal ellátottak.

MARGITSZIGETI ÜZEM				
1138, Bp. Hajós Alfréd sétány KTJ: 101 316 834				
Hulladék megnevezése	Hulladék kód	2021. évi mennyiség [kg/év]	2022. évi mennyiség [kg/év]	2023. évi mennyiség [kg/év]
ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj	13 02 05*	0	0	30
veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	15 01 10*	0	0	0
veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről meg nem határozott olajsűrőket), törőkendők, védőruházat	15 02 02*	0	0	0
növényvédőszer	20 01 19*	0	0	3
Veszélyes hulladék összesen		0	0	33
föld és kövek, amelyek különböznek a 17 05 03-tól	17 05 04	0	0	28 040
biológiailag lebomló hulladék	20 02 01	496 260	684 530	663 240
Nem veszélyes hulladék összesen		496 260	684 530	663 240
Összes hulladék		496 260	684 530	663 273

2. táblázat: Margitszigeti üzem 2021-2023. évben keletkezett hulladék mennyiségei

GELLÉRTHEGYI és XI.XXII. KERÜLETI ÜZEM				
1118, Bp. Rezeda u. 6. KTJ: 101 316 775				
Hulladék megnevezése	Hulladék kód	2021. évi mennyiség [kg/év]	2022. évi mennyiség [kg/év]	2023. évi mennyiség [kg/év]
veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	15 01 10*	0	0	10
veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről meg nem határozott olajsűrőket), törőkendők, védőruházat	15 02 02*	0	0	3
azbesztet tartalmazó építőanyag	17 06 05*	0	860	0
Veszélyes hulladék összesen		0	860	13
biológiailag lebomló hulladék	20 02 01	303 910	374 870	481 010
Nem veszélyes hulladék összesen		303 910	374 870	481 010
Összes hulladék		303 910	375 730	481 023

3. táblázat: Gellérthegy és XI. XXII. üzem 2021-2023. évben keletkezett hulladék mennyiségei

VIII.-IX. KERÜLETI ÜZEM				
1083, Bp. Baross u. 111/C KTJ: 101 316 845				
Hulladék megnevezése	Hulladék kod	2021. évi mennyiség [kg/év]	2022. évi mennyiség [kg/év]	2023. évi mennyiség [kg/év]
veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	15 01 10*	4	0	2
veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	15 02 02*	3	0	3
növényvédő szer	20 01 19*	4	0	3
Veszélyes hulladék összesen		11	0	8
hulladékká vált gumiabroncs	16 01 03	15	0	0
beton, téglá, cserép és kerámia frakció vagy azok keveréke, amely különbözik a 17 01 06-tól	17 01 07	38 480	0	0
biológiailag lebomló hulladék	20 02 01	99 580	228 320	187 330
Nem veszélyes hulladék összesen		138 075	228 320	187 330
Összes hulladék		138 086	228 320	187 338

4. táblázat: VIII.-IX. kerületi üzem 2021-2023. évben keletkezett hulladék mennyiségei

I.-II-XII. KERÜLETI ÜZEM				
1012, Bp. Attila u. 91. KTJ: 101 288 782				
Hulladék megnevezése	Hulladék kod	2021. évi mennyiség [kg/év]	2022. évi mennyiség [kg/év]	2023. évi mennyiség [kg/év]
veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	15 01 10*	0	0	15
veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	15 02 02*	0	0	35
növényvédőszer	20 01 19*	0	0	9
Veszélyes hulladék összesen		0	0	59
hulladékká vált gumiabroncs	16 01 03	20	0	0
biológiailag lebomló hulladék	20 02 01	250 790	429 400	768 490
Nem veszélyes hulladék összesen		250 810	429 400	768 490
Összes hulladék		250 810	429 400	768 549

5. táblázat: I.-II-XII. kerületi üzem 2021-2023. évben keletkezett hulladék mennyiségei

MOZGÓ PARKFENNTARTÓ - NÉPLIGETI ÜZEM				
1101, Bp. Vajda Peter u. 3.- Üllői út 104/B. KTJ: 101 316 867				
Hulladék megnevezése	Hulladék kód	2021. évi mennyiség [kg/év]	2022. évi mennyiség [kg/év]	2023. évi mennyiség [kg/év]
ásványolaj alapú, klórvegyületeket nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj	13 02 05*	0	0	8
veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	15 01 10*	0	0	6
veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebről meg nem határozott olajsűrőket), törölkendők, védőruházat	15 02 02*	0	0	60
Veszélyes hulladék összesen		0	0	74
biológiailag lebomló hulladék	20 02 01	401 930	605 790	585 580
Nem veszélyes hulladék összesen		401 930	605 790	585 580
Összes hulladék		401 930	605 790	585 654

6. táblázat: Mozgó parkfenntartó–Népligeti üzem 2021-2023. évben keletkezett hulladék mennyiségei

PARKSZERVÍZ ÜZEM				
1106, Bp. Keresztúri u. 130. KTJ: 101 316 812				
Hulladék megnevezése	Hulladék kód	2021. évi mennyiség [kg/év]	2022. évi mennyiség [kg/év]	2023. évi mennyiség [kg/év]
ásványolaj alapú, klórvegyületeket nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj	13 02 05*	0	688	551
veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	15 01 10*	93	129	149
veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat	15 01 11*	0	0	2
veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebről meg nem határozott olajsűrőket), törölkendők, védőruházat	15 02 02*	0	50	40
ólomakkumulátorok	16 01 03*	0	74	0
olajsűrő	16 01 07*	0	28	24
olajat tartalmazó hulladék	16 07 08*	0	0	1 650
Veszélyes hulladék összesen		93	969	2 416
vas és acél	17 04 05	0	0	1 680
biológiailag lebomló hulladék	20 02 01	0	89 970	105 050
egyéb biológiailag lebonthatatlan hulladék	20 02 03	0	0	9 780
Nem veszélyes hulladék összesen		0	89 970	116 510
Összes hulladék		93	90 939	118 926

7. táblázat: Parkszervíz üzem 2021-2023. évben keletkezett hulladék mennyiségei

VÁROSLIGETI ÜZEM				
1146, Bp. Olaf Palme sétány 2. KTJ: 101 316 797				
Hulladék megnevezése	Hulladék kód	2021. évi mennyiség [kg/év]	2022. évi mennyiség [kg/év]	2023. évi mennyiség [kg/év]
veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	15 01 10*	0	0	3
veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat	15 01 11*	0	0	3
veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	15 02 02*	0	0	4
növényvédőszer	20 01 19*	0	0	51
Veszélyes hulladék összesen		0	0	61
biológiailag lebomló hulladék	20 02 01	755 730	354 030	58 850
Nem veszélyes hulladék összesen		755 730	354 030	58 850
Összes hulladék		755 730	354 030	58 911

8. táblázat: Városligeti üzem 2021-2023. évben keletkezett hulladék mennyiségei

A veszélyes hulladékok keletkezése kapcsán 2021. évtől az a gyakorlat került bevezetésre, hogy a parkfenntartó üzemek esetén a karbantartási tevékenységből származó hulladékokat a karbantartást végző egység, mint saját tevékenységből keletkező hulladékot a Keresztúri úti telephelyre, az ott üzemeltetett munkahelyi gyűjtőhelyre szállítja.

Zöld/Biológiailag lebomló hulladékok esetén a keletkezés nagyban időjárás és ahhoz illeszkedő technológia-függő – a kaszálások gyakorisága jelentősen befolyásolja.

3.1.3 Komposzt telep

Az egykori Fővárosi Kertészetnél létesült az ország első Komposztáló üzeme (X. Keresztúri út 130.), amely Budapest és agglomerációja parkfenntartási hulladékait komposztálja.

A 10.000 m²-es szilárd burkolatú komposztáló telepen évenként mintegy 60-90 ezer m³ (14-17 ezer tonna) szerves hulladékot dolgozunk fel, amiből 6-10 ezer m³ kiváló minőségű komposztot állítunk elő. Ennek a mennyiségnek közel háromnegyed részét az általunk kezelt parkokban, fasorokban használjuk fel, a megmaradó komposztot pedig értékesítjük.

Komposzttelepünkre csak parkokból és kertekből származó zöldhulladék kerül, amelyhez semmilyen adalékanyagot nem adunk hozzá, így teljesen természetes módon megy végbe a lebomlási folyamat. Az előállítás során úgynevezett nagyprizmás eljárást alkalmazunk: a zöldhulladékot alapos válogatás és aprítás után magas dombokba, nagyprizmákba) halmozzuk. A nyitott, nagyprizmás eljárással keletkezett komposzt morzsalékos, humuszszerű, szervesanyag tartalma igen magas, valamint kiváló természetes talajjavító, víz- és hőháztartás szabályzó hatása is van. A komposztal kevert földben nagymértékben növekszik a talajlakó élőlények aktivitása, mely szintén pozitív hatást gyakorol a kiültetett növény kultúrák vitális állapotára. Komposztforgalmazási engedélyünknek megfelelően komposztunk paramétereit 2 havonta laboratóriumi vizsgálatok során ellenőrizzük.

	Környezetvédelmi nyilatkozat 2023. évről		
		Oldal	26 / 52

A komposzt telepen termelt CITY-komposzt 2023 őszén felkerült az ökológiai gazdálkodásban felhasználható készítmények hazai és Európai Uniós listájára.

10. ábra: Komposzt telep

A nem veszélyes hulladékok gyűjtésére, előkezelésére és hasznosítására vonatkozó engedély értelmében a telep a 20 02 01 azonosító kódú biológiai lebomló hulladékból évente 19.220 t/év hulladékot vehet át.

Az üzem rendelkezik a működéséhez szükséges, hatályos környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási engedélyekkel (lásd: 4. fejezet Jogszabályi megfelelés, érdekelt felek elvárásai).

A felszín alatti vizek minőségének ellenőrzése, illetve a minőségi változások nyomon követésére felszín alatti vízminőségi monitoring rendszert üzemeltetünk a Komposzt telepen. A 4 db talajvíz (rétegvíz) megfigyelőkútból az engedélyben foglalt előírásoknak megfelelően félévente történik mintavétel, és nyugalmi vízszint mérés. A mintavételezést és a minőségvizsgálatokat a 2023. évben Társaságunk akkreditált laboratóriuma végezte. Vizsgálandó komponensek: általános vízkémiai paraméterek, toxikus fémek. A monitoring eredményeket részletesen a 3.2.3 pontban ismertetjük.

Az üzem területén összegyűlt csapadékvizet és a komposztálás során keletkező csurgalékvizet egy 500 m³ befogadóképességű csurgalékvízgyűjtő medencében gyűjtjük össze, amely vizet a technológia folyamán a komposztprizma öntözésére használunk fel. A 2023. évben a korábbi tározó mellett egy új meder kialakítására került sor, amelyre a régi tározót borító fólia elhasználódása miatt volt szükség. Az új fólia egy BTL-30A Film fólia, egy amerikai fejlesztésű szövött HDPE fólia, amely akár 25 évig is ellenáll az időjárás viszontagságainak. A régi meder megszüntetésre fog kerülni.

A telepen korábban működő homlokrakodó már nem volt javítható, ezért egy új gép, Bobcat TL 43.80 teleszkópos homlokrakodó került beszerzésre.

Az aprítógép javítására is egyre gyakrabban volt szükség, emiatt sokszor felhalmozódott a zöldhulladék a telepen, így egy új, Husmann HFG V. kalapácsos aprítógép került beszerzésre.

3.1.3.1 Hulladékok keletkezése

A telepen jellemzően veszélyes anyaggal szennyezett csomagolási hulladék keletkezik, illetve elvélve a beszállított zöld hulladékkal együtt érkezett

KOMPOSZT TELEP				
1106. Bp. Keresztúri u. 130. KTJ: 100 653 552				
Hulladék megnevezése	Hulladék kód	2021. évi mennyiség [kg/év]	2022. évi mennyiség [kg/év]	2023. évi mennyiség [kg/év]
ásványolaj alapú, klórvegyületeket nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj	13 02 05*	125	0	0
veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	15 01 10*	0	0	49
veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat	15 01 11*	0	0	47
veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	15 02 02*	0	0	2
olajsűrő	16 01 07*	3	0	0
Veszélyes hulladék összesen		128	0	98
hulladékká vált gumiabroncs	16 01 03	280	0	0
beton, téglá, cserép és kerámia frakció vagy azok keveréke, amely különbözik a 17 01 06-tól	17 01 07	0	0	3 200
egyéb biológiailag lebonthatatlan hulladék	20 02 03	0	0	4 800
lomhulladék	20 03 07	0	0	10 480
Nem veszélyes hulladék összesen		280	0	18 480
Összes hulladék		408	0	18 578

9. táblázat: Komposztelep 2021-2023. évben keletkezett hulladék mennyiségei

3.1.3.2 Zöldhulladék kezelés - komposztálás

A komposztálási tevékenység során hulladék nem keletkezik. A telephelyre beszállítható zöldhulladékból a feldolgozás során komposzt, valamint értékesíthető félkész termékek (rostaalj, apríték) keletkezik. Az üzembe beérkező zöldhulladékok, valamint azok feldolgozásából keletkezett termék és félkész termékek mennyiségeket az alábbi táblázatban mutatjuk be.

Év	Zöldhulladék		Komposzt		Rostaalj, apríték
	m ³	kg	m ³	kg	kg
2021.	88 737,5	16 530 515,0	7 986,7	4 639 170,0	5 928 650,0
2022.	74 736,6	16 184 465,0	6 384,4	3 448 830,0	11 208 300,0
2023.	46 689,0	14 221 470,0	9 773,2	5 786 620,0	6 662 080,0

10. táblázat: Zöldhulladék beszállítás – komposzt keletkezés

3.1.4 Termesztő telep

A Termesztő telep szintén a Keresztúri út 130. alatti telephelyen található. A telepen mintegy 6 900 m² fűthető üvegház és 5 500 m² fűtetlen termesztő helyiségben történik a növények termesztése. Évente körülbelül 250. 000 kétnyári virág, 400.000 egynyári növény, valamint 50.000 évelő növekszik a cserepekben. Az itt termesztett növények jelentős része kerül kiültetésre a Főváros közterein, kisebb része pedig értékesítésre kerül.

11. ábra: Árvácskák és muskátlik a termesztőtelepen

A Termesztőtelepen történik a városdekorációt szolgáló virágtartó edények beültetése, a magoncok nevelése, telettése. A telepen lehetőség van szabadföldi termesztésre is.

A X. Keresztúri út 130. alatti telephelyen volt fűtőolaj tartálypark felszámolása során, a tartálypark környezetében szénhidrogén szennyezettség került feltárássra, melynek okán, a telephelyen kármentesítési tevékenység zajlik. A monitoring eredményeket részletesen a 3.2.4 pontban ismertetjük.

A területen 5 db monitoring kút került kiépítésre, melyekből félévente kell mintát venni, és a vízmintha minőségét az alábbi szennyezőanyagokra kell vizsgálni: általános vízkémiai komponensek, összes alifás szénhidrogén (TPH), policiklikus aromás szénhidrogének (PAH).

3.1.4.1 Légszennyező anyagok kibocsátása

A telephelyen 4 db pontforrást üzemeltetünk, a pontforrásokhoz tartozó tüzelő berendezések földgázzal üzemelnek.

Telephely	Pontforrás száma	Forrás megnevezése	Tüzelő berendezés		
			megnevezése	névleges teljesítmény	Tüzelési mód
X. Budapest, Keresztúti út 130.	P3	Üvegház kazánkémény	Viessmann Vitoplex kazán	1750 kW	Földgáz
	P4	Üvegház kazánkémény	Viessmann Vitoplex kazán	1750 kW	Földgáz
	P5	Karbantartók kazánkémény	Viessmann Vitoplex kazán	373 kW	Földgáz
			Viessmann Vitoplex kazán	373 kW	Földgáz
	P6	Port-Agro kazánkémény	Viessmann Vitoplex kazán	554 kW	Földgáz

11. táblázat: Keresztúti út 130. telephely pontforrásai

A kibocsátási határértékek teljesülését ötévente akkreditált mérőszervezettel végeztetett szabványos emisszió méréssel ellenőriztetjük, a 140 kW_{th} és annál nagyobb, de 50 MW_{th} -nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések működési feltételeiről és légszennyező anyagainak kibocsátási határértékeiről szóló 53/2017. (X. 18.) FM rendelet alapján.

Szennyező anyag	NO _x koncentráció				CO koncentráció			
	[mg/Nm ³]				[mg/Nm ³]			
	Pontforrás év	P3	P4	P5	P6	P3	P4	P5
2021.	89	76	85	25	8	5	9	4
2022.	89	76	85	25	8	5	9	4
2023.	89	76	85	25	8	5	9	4

12. táblázat: Keresztúti út 130. telephely jellemző légszennyező anyag koncentrációi

A hatályos engedély alapján a következő emisszió mérés időpontja 2024. I. negyedév, addig az előző akkreditált mérés eredményei az érvényesek, melyet a mérési jegyzőkönyv tartalmaz. A pontforrásokon kibocsátott légszennyező anyagok mennyisége, a 2023. évben is a jogszabályi, illetve a hatósági engedélyekben előírt határértékek alatt voltak.⁴

3.1.4.2 Hulladékok keletkezése

A termeszto telepen a 2021-2023. években termelési hulladék nem keletkezett.

⁴Kén-dioxid: 35 mg/m³, nitrogén-oxidok (mint NO₂): 350 mg/m³, szén-monoxid: 100 mg/m³, szilárd (nem toxikus) por 5 mg/m³.

3.1.5 Faállományi főosztály

A városi zöldfelületi rendszer legveszélyeztetettebb elemei a fasorok, mivel a város a legszennyezettebb, és mechanikai hatásoknak leginkább kitett területein vannak. A kedvezőtlen hatások (pl. légszennyezettség, sózás, út- és közműépítések, közlekedés, parkolás) által okozott mechanikai és egyéb sérülések miatt városszerte romlik a fák állapota.

A fának létfontosságú szerepe van közvetlen környezetünk minőségének alakulásában. Széndioxidot, port és szennyezőanyagot kötnek meg, oxigént bocsátanak ki, árnyékot adnak a hőségben, párologásukkal javítják a klímát, védenek a zaj ellen. Elsődleges feladatunk a városi biodiverzitás növelése a fák tekintetében is, azon belül is egy egészséges, fenntartható, folyamatosan növekvő faállomány kialakítása, megőrzése. Tevékenységünk a fák életének teljes ciklusát végigköveti, a facsemeték elültetésétől az elpusztult fák komposztált újrahasznosításáig.

Közel 200 ezer fa van a kezelésünkben, a tervezett faápolási kezelések száma éves szinten 30 ezer fát fed le. Egy úgynevezett fakataszteri nyilvántartást vezetünk, amelyben az általunk kezelt fák és azok állapotát rögzítjük. Munkatársaink évente 30-35 ezer fa kataszteri felmérését végzik el, minősített favizsgálóink pedig 7-8 ezer fát vizsgálnak meg a Magyar Faápolók Egyesülete által kidolgozott módszerrel.

Évente kb. 2-3 ezer fiatal fán végzünk koronaalakító metszéseket, gallyazással, és ha szükséges fakivágással gondoskodunk a balesetmegelőzésről. A fák kivágása esetén legfontosabb az emberre és értékekre nézve biztonságos környezet garantálása, de fokozott figyelmet fordítunk a fák élővilágának megőrzésére is. Vegetációs időszakban a madarak fészkelésének idején lehetőség szerint nem zargatjuk a fák lakóit, ha szükséges zoológiai szakvéleményt kérünk az érintett fán élő állatok védelmében.

Gondoskodunk a főváros legöregebb és legértékesebb fáinak többségéről is.

12. ábra: Nevezetes fák: vörös tölgy és bokrétafa

Fafejlesztési osztályunk elsődleges feladata, hogy az építkezési, fejlesztési, beruházási tevékenységek során biztosítsa a meglévő fák védelmét, illetve hogy szaktanácsot, szakfelügyeletet adjon zöldfelületfejlesztési, azon belül is elsősorban a faállomány fejlesztését célul kitűző tevékenységekhez.

3.1.5.1 Hulladékok keletkezése

FASOR ÜZEM				
1106. Bp. Keresztúri u. 130. KTJ: 101 317 082				
Hulladék megnevezése	Hulladék kód	2021. évi mennyiség [kg/év]	2022. évi mennyiség [kg/év]	2023. évi mennyiség [kg/év]
ásványolaj alapú, klórvegyületeket nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj	13 02 05*	758	0	0
veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	15 01 10*	524	211	83
veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat	15 01 11*	10	0	0
veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	15 02 02*	176	0	0
ólomakkumulátorok	16 01 01*	52	0	0
olajsűrő	16 01 07*	57	0	0
egyéb hulladék, amelynek gyűjtése és ártalmatlanítása speciális követelményekhez kötött a fertőzések elkerülése érdekében	18 01 03*	1	0	0
növényvédő szer	20 01 19*	63	184	0
elemek és akkumulátorok, amelyek között a 16 06 01, a 16 06 02 vagy a 16 06 03 azonosító kóddal jelölt elemek és akkumulátorok is megtalálhatók	20 01 33*	10	0	0
Veszélyes hulladék összesen		1 651	395	83
hulladékká vált gumiabroncs	16 01 03	256	0	0
biológiailag lebomló hulladék	20 02 01	860 245	2 065 185	2 110 120
lomhulladék	20 03 07	8 120	0	0
Nem veszélyes hulladék összesen		868 621	2 065 185	2 110 120
Összes hulladék		870 272	2 065 580	2 110 203

13. táblázat: Fasor üzem 2021-2023. évben keletkezett hulladék mennyiségei

A hulladékszállítás kibocsátásainak és költségeinek csökkentése érdekében a 2022. évtől a karbantartáshoz, gépüzemeltetéshez kapcsolódó hulladékok a Keresztúti telephelyen egy külön veszélyes hulladék munkahelyi gyűjtőben kerültek elhelyezésre. Ennek okán ezek a hulladékok a Parkszerház (régén gépjármű) üzem adatszolgáltatásában jelennek meg.

A 2023. évben selejtezésre (pl.: irodabútorok) nem került sor, így lomhulladék nem keletkezett.

3.1.6 Természetvédelmi és erdőkezelési osztály

A szakterület a fővárosi tulajdonú erdőket felügyeli és kezeli, a több mint 300 hektár erdőterületen nem gazdasági szemléletű, hanem természetvédelmi központosított erdőgazdálkodást folytatva. Hosszú távú erdőrekonstrukciós program keretében több helyszínen évente közel tízezer facsemetét ültetünk, őshonos fajokkal népesítve be a szegényes fajösszetételű telepített-, vagy fogyatkozó erdőket.

BZ

Kezelésükbe tartozó néhány erdő:

- Adyligeti-erdő: Budai Tájvédelmi Körzet szélén található kis kiterjedésű (324 m²) erdő, nem látogatható, fái hazánkban jellemző őshonos fajok. Igen gazdag faunája van, rovar- és madárvilágára több védett faj jellemző.
- Hárosi-erdő: Területe 4 ha, két különálló tagból álló erdő az országos jelentőségű védett területként számon tartott Háros-sziget Természetvédelmi Terület két oldalán helyezkedik el. Északi részét teljes mértékben fák jellemzik, a nagy-dunai oldalon a fás állomány között régi épületeket is találhatunk.
- Diós-árok: Területe 6,4 ha, szabadon látogatható. Az átlagosan 70-100 méter széles természetközeli erdősáv legalább 1 kilométer hosszan kíséri a fogaskerekű vasút nyomvonalát. Csertölgyes, gyertyános tölgyes és kőrises állományai mellett legértékesebb része az élőhely keleti oldalán található északias kitettségű bokorerdő.

13. ábra: a Hárosi-erdőt a Duna szegélyezi, itt a szürke gém rendszeresen megfigyelhető

3.1.7 Hulladékhasznosítás

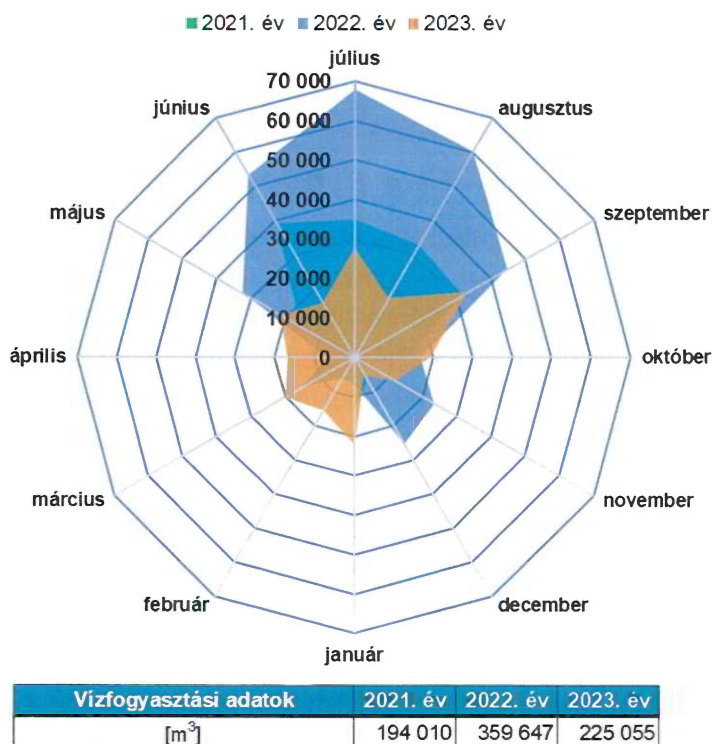
A FŐKERT tevékenységei során jellemzően biológiailag lebomló hulladék keletkezik, ez a Főigazgatóság komposztáló telephelyén kerül hasznosításra (R3c – komposztálás), ennek okán a hulladék hasznosítási ráta, - az összes hulladékra vetítve - évek óta 90-99% százalék között van. A jelentős mennyiségű zöld hulladék mellett elenyésző százalékban keletkezik egyéb, különösen veszélyes hulladék.

3.1.8 Energiahordozó és víz felhasználás

3.1.8.1 Vízfogyasztás

A BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Főigazgatóságának vízfelhasználását alapvetően a Főváros zöldterületeinek fenttartása, gondozása határozza meg, mely a különböző létesítményeink kommunális vízfelhasználásával egészül ki. Budapest területén évente mintegy 6.000.000 m² zöldterület fejlesztési és fenttartási feladatait látja el, valamint 59.000 db fasori fa, 47.000 db parkfa, több mint 9,5 millió m² fővárosi védett terület és mintegy 3,1 millió m² fővárosi erdőterület gondozását végzi. A 15. ábrán közölt adatok a FŐKERT Főigazgatóság teljes vízfogyasztásának alakulását mutatja be.

14. ábra: FŐKERT Főigazgatóság 2021-2023. évi vízfogyasztási adatai

FŐKERT Divízió víz felhasználási, és szennyvízkibocsátási adatai				
Év	Vásárolt ivóvíz [m ³]	Saját kút [m ³]	Összes vízfelhasználás [m ³]	Kibocsátott szennyvíz [m ³]
2021.	187 043	6 967	194 010	12 616
2022.	344 652	14 995	359 647	21 740
2023.	210 146	14 909	225 055	18 904

14. táblázat: FŐKERT Főigazgatóság víz felhasználási, és szennyvízkibocsátási adatai

A FŐKERT Főigazgatóság vízfelhasználása, a meghibásodásoktól eltekintve jellemzően szezonális, a nyári időszakra fókuszál és azt is befolyásolja a hőmérséklet és az esős időszak mennyisége és intenzitása. Az alábbi táblázatból leolvasható, hogy az előző évhez képest a csapadékos napok száma és a lehullott csapadék nőtt, míg a nyári időszakok külső hőmérséklete kicsit csökkent. A meghibásodások okozta intézkedések hatásától eltekintve, a 2023.-évben látható vízfelhasználás csökkenését az időjárási körülmények változása eredményezte.

Budapest időjárásának adatai	2021	2022	2023
Lehullott csapadékösszeg [mm]	465	447	714
Csapadékos napok száma [db]	111	102	127
Jún.-Aug. időszak átlaghőmérséklete [°C]	23,1	24,2	22,8
Átlagos középhőmérséklet [°C]	12,0	13,0	13,6
Fagyos napok száma	50	41	32
Hóégnapok száma	42	48	42
Hóhullással érintett napok száma	28	32	24

15. táblázat: Budapest időjárásának adatai

A következő táblázatban az EMAS alá bevont telephelyek vízfelhasználási adatait mutatjuk be üzemegységenkénti bontásban. A FŐKERT a szükséges vízmennyiséget elsősorban locsolásra használja fel, technológiai szennyvíz tevékenységei során nem keletkezik, a kibocsátott szennyvíz szociális eredetű. A FŐKERT telephelyei a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet alapján nem önellenőrzésre kötelezett telephelyek, ezért a kibocsátott szennyvíz összetételét nem vizsgáljuk, így a szennyvízzel kibocsátott szennyezőanyagok mennyiségéről nem rendelkezünk információval.

S.sz.	FŐKERT EMAS alá bevont telephelyek		Felhasznált vízmennyiség [m ³]		
	Telephely megnevezése	Telephely címe	2021.	2022.	2023.
1.	Főigazgatóság Központi telephely	1073 Bp. Dob. U. 90.	552	3 053	4 719
2.	Margitsziget üzem	1138 Bp. Hajós Alfréd sétány 23800/4, 23800/7. hrsz.	66 998	128 888	29 318
3.	VIII.-IX. kerületi üzem	1083 Bp. Baross utca 111/c	21 314	59 394	37 270
4.	Gellérthegy és XI-XXII. kerületi üzem	1118 Bp. Rezeda utca 6.	17 248	29 471	22 220
5.	I.-II-XII. kerületi üzem	1012 Bp. Attila utca 7072 hrsz.	38 582	57 892	48 139
6.	Mozgó Parkfenntartó - Népliget üzem	1101 Budapest, Vajda Péter u. 3.- Üllői út 104/B)	30 746	4 597	44 560
7.	Parkszerviz üzem Komposzt telep Termesztő telep Faállományi főosztály Természetvédelmi és erdőkezelési oszt.	1106 Budapest, Keresztúri út 130.)	2 677	7 021	6 272
8.	Városliget és V-XIII. ker. üzemek	1145 Bp. Olof Palme sétány 2.	7 076	55 648	9 281
Összesen:			185 193	345 964	201 779

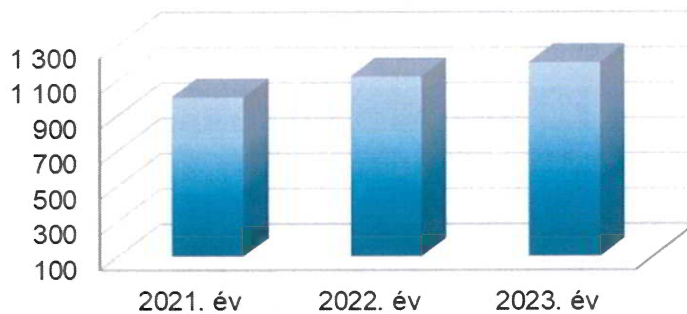
16. táblázat: EMAS alá bevont telephelyek vízfogyasztási adatai

3.1.8.2 Villamosenergia felhasználás

Elektromos berendezéseink működtetéséhez szükséges villamos energiát vezetékes közműhálózatról vásárolt villamos energiából biztosítjuk. Kivétel ez alól a Keresztúti út 130. alatti telephelyünk, ahol napelemes kiserőművet is üzemeltetünk. Villamos energia felhasználásunk nem csak a telephelyek működéséből adódik, hiszen város szerte számos villamos energiával működő berendezést (pl. szökőkutak) is üzemeltetünk.

FŐKERT Divízió által felhasznált villamos energia [MWh]

15. ábra: FŐKERT Főigazgatóság villamos energia felhasználása

A következő táblázatban az EMAS alá bevont telephelyek, és az általuk kezelt területek villamosenergia-felhasználását mutatjuk be, amely magába foglalja például a szakterület kezelésében lévő öntözők, kutak, szökőkutak fogyasztását is.

S.sz.	FŐKERT EMAS alá bevont telephelyek villamos energia felhasználása		Vásárolt villamos energia [kWh]			Napelemekkel termelt villamos energia [kWh]			Felhasznált villamos energia [kWh]		
	Telephely megnevezése	Telephely címe	2021.	2022.	2023.	2020.	2021.	2023.	2021.	2022.	2023.
1.	Főigazgatóság Központi telephely	1073 Bp. Dob. U. 90.	84 173	86 377	74 752	0	0	0	84 173	86 377	74 752
2.	Margitsziget üzem	1138 Bp. Hajós Alfréd sétány 23800/4, 23800/7. hrsz.	237 768	178 308	148 479	0	0	0	237 768	178 308	148 479
3.	VIII.-IX. kerületi üzem	1083 Bp. Baross utca 111/c	41 187	40 266	35 709	0	0	0	41 187	40 266	35 709
4.	Gellérthegy és XI-XXII. kerületi üzem	1118 Bp. Rezeda utca 6.	149 519	92 920	148 182	0	0	0	149 519	92 920	148 182
5.	I.-II.-XII. kerületi üzem	1012 Bp. Attila utca 7072 hrsz.	82 747	68 761	86 192	0	0	0	82 747	68 761	86 192
6.	Mozgó Parkfenntartó - Népliget üzem	1101 Budapest, Vajda Péter u. 3.- Üllői út 104/B)	32 266	34 976	39 483	0	0	0	32 266	34 976	39 483
7.	Parkszervíz üzem Komposzt telep Termesztő telep Faállományi főosztály Természetvédelmi és erdőkezelési oszt.	1106 Budapest, Keresztúri út 130.)	203 140	362 828	412 071	52 812	47 002	51 810	255 952	409 830	463 881
8.	Városliget és V-XIII. ker. üzemek	1145 Bp. Olof Palme sétány 2.	100 413	174 449	198 192	0	0	0	100 413	174 449	198 192
Összesen:			931 213	1 038 885	1 143 060	52 812	47 002	51 810	984 025	1 085 887	1 194 870
Vásárolt és megtermelt villamos energia aránya százalékban [%]			94,63	95,67	95,66	5,37	4,33	4,34	100%	100%	100%

17. táblázat: EMAS alá bevont telephelyek villamosenergia-felhasználása

A villamos energia felhasználás szignifikáns növekedése a Keresztúri úti telephelyen a nagyobb létszámnak (pl. természetvédelmi és erdőkezelési osztály), illetve az intenzívebb helységhasználatnak tulajdonítható.

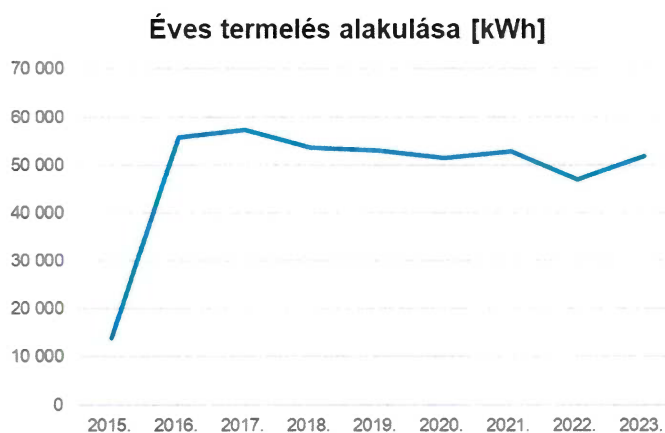
3.1.8.3 Szoláris villamosenergia-termelés

Napelem a FŐKERT Keresztúti út 130. alatti telephelyen, az un. TMK műhely épületnél található. A napelemes kiserőmű 192 db, Yinglisolar YL-245P29b 245 Wp napelemből áll, tényleges teljesítménye 47,04 kWp, a telepítés éve 2015.

A 2022. évben az inverter meghibásodása miatt a kiserőmű október-december hónapokban nem termelt villamos energiát.

	2021.	2022.	2023.
Január	1 744	2 268	1 361
Február	2 872	3 329	3 208
Március	5 121	5 455	4 971
Április	5 227	5 072	5 170
Május	5 729	6 628	6 065
Június	7 129	7 242	6 241
Július	6 637	6 922	6 973
Augusztus	5 829	5 867	6 107
Szeptember	4 971	4 216	5 272
Október	4 232	3	3 443
November	2 011	0	1 975
December	1 310	0	1 024
Összesen [kWh]	52 812	47 002	51 810

18. táblázat: Keresztúti úti napelemes kiserőmű villamos energia termelése 2021-2023. év

16. ábra: Keresztúti úti napelemes kiserőmű villamos energia termelése 2015-2023. év

3.1.8.4 Tüzelőanyag felhasználás

A telephelyek fűtése, melegvíz ellátása részben földgáztüzelésű gázkazánokkal, részben távfűtéssel valósul meg. A fűtéshez elhasznált gázmennyiség a Keresztúti út kivételével, mind szociális jellegű (irodák, öltözők, zuhanyzók) felhasználás, technológiai célú fűtés csak a Termesztő telepen van. Az alábbi táblázat az EMAS alá bevont telephelyek földgáz fogyasztásait mutatja be, ahol adat nem szerepel, ott távfűtéssel ellátott a telephely, kivéve a Mozgó parkfenntartó-Népliget üzem, ahol hulladék fával történik a hőelőállítás.

S.sz.	FŐKERT EMAS alá bevont telephelyek		Felhasznált gázmennyiség [m ³]		
	Telephely megnevezése	Telephely címe	2021.	2022.	2023.
1.	Főigazgatóság Központi telephely	1073 Bp. Dob. U. 90.	21 578	18 380	14 210
2.	Margitsziget üzem	1138 Bp. Hajós Alfréd sétány 23800/4, 23800/7. hrsz.	13 852	12 236	12 143
3.	VIII.-IX. kerületi üzem	1083 Bp. Baross utca 111/c	-	-	-
4.	Gellérthegy és XI-XXII. kerületi üzem	1118 Bp. Rezeda utca 6.	5 380	5 771	3 707
5.	I.-II-XII. kerületi üzem	1012 Bp. Attila utca 7072 hrsz.	-	-	-
6.	Mozgó Parkfenntartó - Népliget üzem	1101 Budapest, Vajda Péter u. 3.- Üllői út 104/B)	-	-	-
7.	Parkszervíz üzem Komposzt telep Termesztő telep Faállományi főosztály Természetvédelmi és erdőkezelési oszt.	1106 Budapest, Keresztúri út 130.)	310 444	247 444	172 136
8.	Városliget és V-XIII. ker. üzemek	1145 Bp. Olof Palme sétány 2.	-	-	-
Összesen:			351 254	283 831	202 196

19. táblázat: EMAS alá bevont telephelyek földgáz fogyasztásai 2021-2023. év

A felhasznált földgáz mennyiségének csökkenése részben az enyhe téli időjárásnak, részben a 2022. évben bevezetett energiatakarékosági intézkedéseknek, de legfőképpen a termesztő telep korszerű melegházi technológiának (szabályozott fűtési rendszer) köszönhető (folyamatosan felszámolva a régi, korszerűtlen fűtésű melegházakat).

3.2 Egyéb azonosított, de nem jelentős környezeti tényezők bemutatása

Ebbe a kategóriába soroljuk azokat környezeti tényezőket, amelyek alakulását folyamatosan figyeljük, de a tényező-hatás elemzés elvégzése során azokat nem soroltuk a jelentős környezeti tényezők közé.

3.2.1 Környezeti zaj

A FŐKERT telephelyei közül a Komposzt telepen lehetne a munkagépek működéséből származó zajkibocsátással számolni, azonban a telephely messze van lakóterületektől, védendő létesítményektől, így a munkagépek zaja nem zavarja a lakosságot. A szintén a Keresztúri úton található Termesztő telepen végzett munka környezeti zajkibocsátással nem jár.

A többi telephelyen jellemzően irodai munkavégzés folyik, a fizikai munkavállalók reggel felveszik a munkaeszközöket és kimennek a területeikre dolgozni, így ezeken a telephelyeken sincs zajkibocsátással járó munkavégzés.

A főváros zöldterületein végzett zöldterület fenntartási munkák során használt gépek (pl.: motoros fűkasza, fűnyíró), bocsátanak ki zajt működésük közben, ez azonban a város alapzajához képest nem számottevő, és aránylag rövid ideig tart.

3.2.2 Veszélyes anyagok felhasználása

A kertészeti tevékenységek ellátása során is elkerülhetetlen bizonyos veszélyes anyagoknak a felhasználása. A gépek üzemeltetéséhez elengedhetetlenek a kenőanyagok alkalmazása, játszóterek, padok karbantartása, felújítása során festékek használata, vagy a szökőkutak esetén vízfertőtlenítő vegyszerek alkalmazása. A zöldterületek fenntartása során szükség lehet növényvédőszeres és műtrágyák alkalmazására is. A következő táblázatban a 2023. évben felhasznált veszélyes anyagok mennyiségeit mutatjuk be.

Ssz.	Telephely	2023. év					
		Összes kenőanyag [kg]	Összes festék [kg]	Összes fertőtlenítő- szer [kg]	Összes növényvédő- szer [kg]	Összes műtrágya [kg]	Összesen [kg]
1.	FÖKERT Kertészeti Főigazgatóság központi telephelye, Zöldfelület fenntartási igazgatóság, Tervezési osztály	0	0	0	0	0	0
2.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Margitsziget üzem	224,38	0	0	29,50	840	1 094
3.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság VIII.-IX. kerületi üzem	14	0	43	9	705	771
4.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Gellérthegy és XI-XXII. kerületi üzem	44	0	0	62	0	106
5.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság I.-II-XII. kerületi üzem	51,06	0	0	18,7	0	70
6.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Mozdgó Parkfenntartó - Népliget üzem	254	0	0	0	820	1 074
	Zöldfelület fenntartási igazgatóság: Parkszerviz üzem	3	8	35	0	0	46
7.	FÖKERT Kertészeti főigazgatóság: Komposzt telep, Termesztő telep Faállományi főosztály Természetvédelmi és erdőkezelési oszt.	2 854	52	16	1 302	3 650	7 874
8.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Városliget és V-XIII. ker. üzemek	72,375	0	0	0,365	175,6	248
Összesen		3 517	60	94	1 421	6 191	11 283

20. táblázat: EMAS alá bevont telephelyek veszélyes anyag felhasználásai 2023. év

3.2.3 Monitoring tevékenység végzése

Monitoring tevékenységet a Keresztúri út 130. alatti telephelyen végzünk:

- talajvíz minőségének ellenőrzése végett 4 db kutat,
- kármentesítési tevékenység nyomkövetése okán 5 db monitoring kutat üzemeltetünk.

A következőkben a kétféle monitoring tevékenység eredményeit ismertetjük röviden.

3.2.3.1 Talajvíz monitoring

A FÖKERT Főigazgatóság a Keresztúri út 130. alatti telephelyen, a talaj és a felszínalatti vízbázis védelme, és szennyezésének megelőzése érdekében talajvíz figyelő monitoring kutakat üzemeltet.

A kutak vízminőség ellenőrző vizsgálatait a vízjogi üzemeltetési engedélyben meghatározottak szerint félévente szükséges elvégezni. A mintavételezést és a minőségvizsgálatokat a 2023. évben a BKM Nonprofit Zrt. analitikai laboratóriuma végezte el.

A monitoring kutakban lévő víz megfelelésének értékelését minden esetben a 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 2. melléklet „B” „szennyezettségi határértékek felszín alatti vizekre” alapján végezzük. A határértékekkel rendelkező komponensek közül az alábbiak mutattak határérték feletti értéket.

- 2023. 03.20. mintavételezés:
  - a fajlagos elektromos vezetőképesség (20°C) F-2 kút;
  - klorid F-2 kút,
  - szulfát, F-1; F-2; F-3,
  - alumínium F-1;
  - bór F-1; F-2; F-3; F-4 jelű kutakban.
- 2023.09.26. mintavételezés:
  - klorid F-2;
  - szulfát, F-1; F-2; F-3;
  - ammónium F-1, F-2; F-3; F-4;
  - bór F-1; F-2; F-3; F-4; jelű kutakban.

A vizsgálat többi komponensei határérték alatt voltak.

A telephelyen a BKM Nonprofit Zrt. kertészeti tevékenységet végez. A határérték felett mért szennyező anyagokat nem veszünk igénybe, így a határérték feletti koncentráció nem Társaságunk tevékenységének következménye. Annak okáról, eredetéről nem rendelkezünk további információval. A határértékektől való eltérést jellemzően a budapesti általános „háttér” szennyezettség okozza, ezért azt a hatóság nem kifogásolta.

3.2.3.2 Kármentesítési monitoring

A X. Keresztúri út 130. alatti telephelyen volt fűtőolaj tartálypark felszámolása során, a tartálypark környezetében szénhidrogén szennyezettség került feltárássra, melynek okán a telephelyen kármentesítési monitoring tevékenység zajlik. A kármentesítési monitoring tevékenységet és a kötelezettségek teljesítését szerződés alapján OTTA TRIÓ Környezetvédelmi és Mérnöki Kft. végzi. A kármentesítési monitoringgal éritett terület nagy részén üvegházi növénytermesztés folyik. A területen 5 db monitoringkútból álló monitoring rendszer üzemel.

Felszín alatti víz

A monitoring kutakból félévente vizsgált vízszennyező komponensek:

- általános vízkémiai komponensek (pH, vezetőképesség, KOI_{ps} , HCO_3^- ; NO_3 ; NO_2^- ; SO_4^{2-} ; PO_4^{3-} ; Cl^- ; NH_4^+ ; Ca^{2+} ; Mg^{2+} ; Mn^{2+} ; Na^+ ; K^+ ; Fe^{2+}),
- összes alifás szénhidrogén (TPH)
- policiklikus aromás szénhidrogének összesen (PAH)
- F5 monitoring kútból származó mintában évente egyszer (etil-benzol, xilolok, egyéb alkilbenzolok).

A monitoring kutakban a nyugalmi vízszint a mintavételezést megelőzően kerül mérésre.

A felszín alatti vízre meghatározott (D) kármentesítési célállapot határértékeket az alábbi táblázat tartalmazza:

Anyagcsoport	Szennyezőanyag	(D) kármentesítési célállapot határérték talajvízre [$\mu\text{g/l}$]
Policiklikus aromás szénhidrogének	Policiklikus aromás szénhidrogének összesen, naftalinok nélkül	2
Alifás szénhidrogének	Összes alifás szénhidrogén	100

21. táblázat: Vizsgálandó szennyezőanyagok és (D) határértékeik

A minták vizsgálati eredményeit az alábbi táblázatban foglaltuk össze, vastagon kiemelve a határérték feletti eredményeket:

Kút/furat jele	TPH koncentráció [$\mu\text{g/l}$]		PAH koncentráció naftalinok nélkül [$\mu\text{g/l}$]		Naftalinok koncentráció [$\mu\text{g/l}$]	
	2023. I. félév	2023. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
	F1	44	12,2	0,015	0,134	0,043
F2	21,4	13,3	0,015	0,238	0,066	0,164
F3	17,2	9,9	0,011	0,009	0,05	0,031
F4	55,9	11,3	0,014	0,013	0,048	0,02
F5	342	224	1,19	0,729	10,2	1,81

22. táblázat: Felszín alatti víz vizsgálati eredményei

Az F5 jelű kút esetében a BTEX koncentráció (benzol, toluol, etil-benzol, xilol, egyéb alkil-benzolok összesen) a 2023. évben sem mutatott határérték feletti szennyezést.

Talaj

A Keresztúri út 130. alatti ingatlanok talajára meghatározott (D) kármentesítési célállapot határértékeket az alábbi táblázat tartalmazza:

Anyagcsoport	Szennyezőanyag	(D) kármentesítési célállapot határérték talajra [mg/kg]
Policiklikus aromás szénhidrogének	Összes policiklikus aromás szénhidrogén	2,95
Alifás szénhidrogének	Összes alifás szénhidrogén	12 200

23. táblázat: Vizsgálandó szennyezőanyagok és (D) határértékeik

A kármentesítési monitoring tevékenység második (2021.) és negyedik évében (2023.) évi egyszeri alkalommal a visszamaradt PAH és TPH szennyeződés területének jellemző pontjain mélyített ideiglenes mintavételi furatokból, 3,7-4,5 méter mélységtartományból, pontmintákból származó talajmintavételeket és vizsgálatokat kellett végezni.

A visszamaradt TPH szennyeződéssel jellemezhető területen a talajból vizsgált komponensek: TPH, etil-benzol, xilolok, egyéb alkilbenzolok.

A visszamaradt PAH szennyeződéssel jellemezhető területen a talajból vizsgált komponensek: PAH.

A 2023. évben egyik komponens esetében sem mértek határérték feleletti szennyezést.

3.2.4 Kellemetlen szaghatás

A FŐKERT tevékenységei kapcsán kellemetlen szaghatás a Komposztáló telep üzemeltetése során a technológiai folyamat természetes velejárójaként jelentkezhet. Ugyanakkor a telep elhelyezkedése, illetve lakóövezettől való távolsága biztosítja, hogy az érdekelt feleket zavaró bűzhatás ne érje. A 2023. évben lakossági panasz a telep működésével kapcsolatban nem érkezett.

3.2.5 Biológiai sokféleség

A FŐKERT tevékenységeit Budapesten, városi környezetben végzi, telephelyei a legtöbb esetben lakóházas környezetben helyezkednek el, a telephelyeken védett növény- vagy állatfaj előfordulása nem jellemző. Ugyanakkor zöldterület fenntartási, természetvédelmi feladataik ellátása szinte a teljes főváros területére kiterjed, ahol viszont számos védett növény- vagy állatfaj él. Néhány példa:

16. ábra: A Főváros területén élő védett állatok

17. ábra: A Főváros területén élő védett növények

3.3 Közvetett környezeti tényezők bemutatása

Az EMAS rendelet alapján közvetett környezeti tényezők: „a szervezet harmadik felekkel folytatott interakciójából eredő környezeti tényező, amelyet egy szervezet ésszerű mértékig befolyásolhat”.

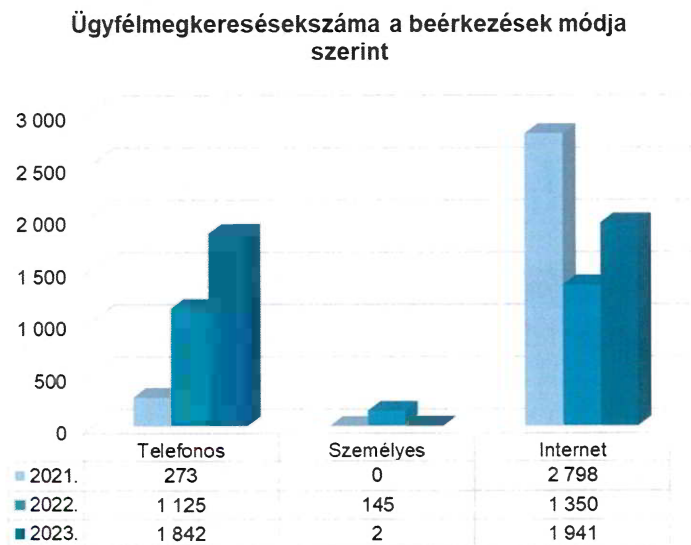
Gazdasági és főleg jogi okok miatt (különálló jogi személyiségű szervezet működésébe való beavatkozás), a közvetett környezeti tényezőkre nem minden esetben van ráhatásunk, így nehezebb, vagy szinte lehetetlen szabályozni őket. Ugyanakkor valljuk, hogy egy szervezet felelőssége nem ér véget a telephely határainál, hanem az egész szolgáltatási folyamatra (beszállítók, partnerek is) ki kell, hogy terjedjen.

A FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság az alábbi közvetett környezeti tényezőket azonosította:

- Ügyfélszolgálat működtetése.
- Fenntartott területek, fák, természetett növények.
- Üzemanyagok használata (energia felhasználás, emisszió).

3.3.1 A FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság ügyfélszolgálat, elégedettség mérés

Az érdekelt feleknek (lakosságnak, önkormányzatoknak, egyéb szervezeteknek) személyesen, telefonos, vagy elektronikus úton van lehetősége észrevételei, panaszai eljuttatására. A 2023. év folyamán az érdekelt felek összesen 3.785 alkalommal keresték meg az ügyfélszolgálatot.

18. ábra: Ügyfélmegkeresések száma a beérkezések módja szerint

Jellemző ügytípusok:

- Telefonos ügyfélszolgálat: kaszálással, vihar miatt kidőlt fákkal kapcsolatban, augusztus hónapban érkezett a legtöbb bejelentés (213 db).
- Személyes ügyfélszolgálat: gallyazás, faültetés, fakivágás.
- Back Office: standard kertészeti ügyfélmegkeresések.

3.3.2 Fenntartott területek, fák, természetett növények számának alakulása

A fenntartott területek nagysága közvetett hatásként jelenik meg, hiszen mennyiségét a Fővárosi Önkormányzat határozza meg. A FŐKERT egész Budapest területén végez zöldfelület fenntartási és erdőkezelési tevékenységet, melynek pozitív hatásai városszerte érezhetők.

A fenntartott területekből a 2023. évben 10 720 000 m² természetvédelmi terület, és 3 090 000 m² erdőterület.

A korábbi években a természetvédelmi területek nem kerültek megjelenítésre a táblázatban, de a 2023. évtől egy új, egységes nyilvántartás bevezetése és a könnyebb összehasonlíthatóság okán, az előző évek adatai is felülvizsgálatra és módosításra kerültek az alábbi táblázatban.

SZ	Telephely	2021. év			2022. év			2023. év		
		Fenntartott terület [m ²]	Fenntartott fa [db]	Termesztett növény [db]	Fenntartott terület [m ²]	Fenntartott fa [db]	Termesztett növény [db]	Fenntartott terület [m ²]	Fenntartott fa [db]	Termesztett növény [db]
1.	FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság központi telephelye, Zöldfelület fenntartási igazgatóság, Tervezési osztály	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Margitsziget üzem	684 223	7 011	0	598 490	7 002	0	598 490	7 020	0
3.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság VIII.-IX. kerületi üzem	327 601	1 530	0	209 668	1 552	0	179 606	1 511	0
4.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Gellérthegy és XI-XXII. kerületi üzem	694 825	5 720	0	646 345	5 750	0	636 731	5 732	0
5.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság I.-II-XII. kerületi üzem	646 079	5 972	0	557 655	5 990	0	555 169	5 951	0
6.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Mozgó Parkfenntartó - Népliget üzem	2 735 810	11 210	0	1 551 432	11 330	0	830 117	11 240	0
	Zöldfelület fenntartási igazgatóság: Párkiszerviz üzem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	FŐKERT Kertészeti főigazgatóság: Komposzt telep, Termesztő telep Faállományi főosztály Természetvédelmi és erdőkezelési oszt.	8 600 000	193 545	1 013 529	12 162 000	172 060	835 837	13 810 000	145 000	766 290
8.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Városliget és V-XIII. ker. üzemek	1 022 765	0	809 582	877 765	0	835 837	119 657	1 080	0
Összesen		14 711 303	224 988	1 823 111	16 603 355	203 684	1 671 674	16 729 770	177 934	766 290

24. táblázat: FŐKERT által fenntartott területek alakulása 2021-2023. év

3.3.3 Üzemanyagok használata

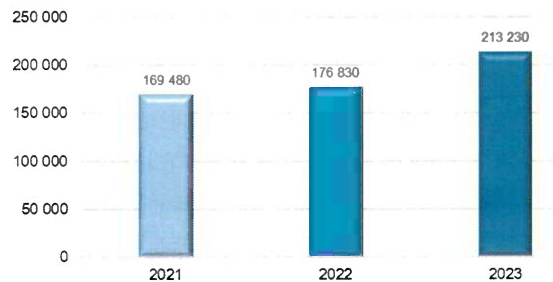
A FŐKERT közlekedési célú energiaszolgáltatását jellemzően az határozza meg, hogy a Főigazgatóság feladatainak ellátása érdekében a munkatársaknak egy adott területre hány alkalommal szükséges kimenniük, hány kilométert kell megtenniük. Gondos tervezéssel, szervezéssel törekszünk az üzemanyag felhasználás, és így a levegőszennyező anyagok kibocsátásának csökkentésére.

Jelentős mennyiségű üzemanyag felhasználásra kerül sor a munkagépek, valamint a motoros kéziszerszámok használata közben is. A felhasználás csökkentése érdekében a szakterületek

folyamatosan figyelik és vezetik ezeknek a gépeknek az üzemanyag fogyasztását, és azt összevetik megállapított üzemanyagnormákkal. A normák betartása érdekében az eszközöket használó munkavállalók rendszeres oktatásban részesülnek.

A FŐKERT divízió üzemanyag fogyasztása
2021-2023. év

19. ábra: FŐKERT által felhasznált üzemanyagok mennyiségének alakulása

S.N.	Telephely	Felhasznált üzemanyag [liter]		
		2021. év	2022. év	2023. év
		1.	FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság központi telephelye, Zöldfelület fenntartási igazgatóság, Tervezési osztály	0
2.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Margitsziget üzem	25 003	9 532	13 497
3.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság VIII.-X. kerületi üzem	4 654	4 228	4 225
4.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Gellérthegy és XI-XXII. kerületi üzem	15 913	8 572	8 682
5.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság I.-II-XII. kerületi üzem	9 867	5 292	6 759
6.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Mozdgó Parkfenntartó - Népliget üzem	13 161	13 292	13 355
7.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság: Párszervíz üzem	49 528	49 656	7 780
8.	FŐKERT Kertészeti főigazgatóság: Komposzt telep, Termesztő telep Faállományi főosztály Természetvédelmi és erdőkezelési oszt.	35 207	59 144	133 547
8.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Városliget és V-XIII. ker. üzemek	16 147	6 217	6 386
Összesen		169 480	176 830	200 967

25. táblázat: EMAS alá bevont területek üzemanyag felhasználása

A BKM Nonprofit Zrt. megalakulását követően az adatok gyűjtésére és nyilvántartására vonatkozóan megkezdődött egy egységesítési folyamat, melynek során változott a költséghelyek nyilvántartásának rendje. Ebből adódóan eltérések lehetnek az előző évek adatainak és a 2023. évi adatoknak a felosztását illetően. Az új adatgyűjtésnek köszönhetően a fenti táblázat már nem tartalmazza az EMAS alá nem bevont telephelyet (Hajógyári sziget).

A gázolaj felhasználásának csökkentése érdekében folyamatosan bővítjük elektromos géparkunkat. Az elektromos eszközök használatával a lokális légszennyező anyagok mennyisége, valamint az eszközök által kibocsátott zaj is csökkenthető.

4 Jogszabályi megfelelés, érdekelt felek elvárásai

A FŐKERT Főigazgatóságnál azonosítottuk a tevékenységeinkre vonatkozó környezetvédelmi jogszabályokat, melyek nyomonkövetését a Jogszabályfigyelés rendjéről és a jogszabályok nyilvántartásáról szóló szabályzat előírásainak megfelelően folyamatosan végezzük. A jogszabályoknak való megfelelést a szemléken/ellenőrzéseken, vezetőségi átvizsgálásokon és belső auditokon egyaránt ellenőrizzük.

A divízióra vonatkozó főbb környezetvédelmi jogszabályok:

- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól,
- 2003. évi LXXXIX. törvény A környezetterhelési díjról,
- 78/2007. (IV. 24.) Korm. rendelet a környezeti alapnyilvántartásról,
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről,
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról,
- 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet a növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól,
- 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet a növényvédelmi tevékenységről,
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról,
- 2013. évi CXL. törvény a fémkereskedelemtől,
- 443/2013.(XI.27.) a fémkereskedelmi tevékenységről,
- 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről,
- 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól,
- 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adat-szolgáltatási kötelezettségekről,
- 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól,
- 559/2023. (XII. 14.) Korm. rendelet a biológiailag lebomló hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységek részletes szabályairól és a biohulladékból előállított komposzt osztályozásának szabályairól
- 306/2010. (XII. 23.) kormány rendelet a levegő védelméről,
- 6/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról
- 53/2017. (X. 18.) FM rendelet a 140 kW_{th} és annál nagyobb, de 50 MW_{th}-nál kisebb teljes névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések működési feltételeiről és légszennyező anyagainak kibocsátási határértékeiről,
- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról,
- 219/2004. (VII. 21.) korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről,
- 18/1996 (VI. 13.) KHVM rendelet a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és melléleteiről,

A Környezetvédelmi Hatóságok tevékenységeink helyszíni ellenőrzései során a környezetvédelmi engedélyekben foglaltaktól eltérő működést nem tapasztaltak, eltérést nem rögzítettek, hiánypótlást nem kértek, észrevételt nem tettek. **Környezetvédelmi bírságot a 2023. évben a FŐKERT Főigazgatóság EMAS szerint hitelesített telephelyeire vonatkozóan nem szabtak ki, a Főigazgatóság a rá vonatkozó környezetvédelmi jogszabályi előírásoknak a 2023. évben is megfelelt.** A tevékenységeinket illetően a vizsgált évben a telephelyekre vonatkozóan lakossági, társadalmi és civil szervezettől panasz nem érkezett.

Az alábbiakban a környezetvédelmi nyilatkozat felülvizsgálatának időpontjában hatályos környezetvédelmi hatósági engedélyeket mutatjuk be, telephelyenkénti bontásban.

KOMPOSZTTELEP		
Engedély tárgya	Határozat-engedély száma	Hatálya
Vízjogi engedély (monitoring kút, rétegvíz)	35100-14436/2021.ált. és 35100-13924-8/2016 számon módosított 7590-6/2006.	2026.11.24
Vízjogi engedély (monitoring kutak)	35100-14506-7/2021.ált. számon módosított 35100/15418-11/2020.ált.	2030.11.30
Pontforrás működési engedély	PE/KTFHF/27297-2/2024	2029.05.10
Hulladékhasznosítási engedély (Nem veszélyes hulladék gyűjtés előkezelés, hasznosítás)	PE/KTF/29071-19/2021	2026.10.27
Komposzt forgalomba hozatali engedély	04.2/225-1/2018	2028.01.12
Vízjogi engedély (locsoló kút)	NFK 015116/2023	2028.10.31

26. táblázat: Komposzttelep környezetvédelmi engedélyei

TERMESZTŐ TELEP		
Engedély tárgya	Határozat-engedély száma	Hatálya
Kármentesítési monitoring kötelezés	PE/KTHF/14151-11/2024	2028.02.20

27. táblázat: Termesztő telep környezetvédelmi engedélyei

5 A FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság környezeti célkitűzései⁵

2021-2024. évi célok						
Sorsz.	Ref.sz.	Cél	Leírás	Várható eredmény	Státusz (2023.12.31.)	
5/2021	Környezeti tényező és hatáselemzés	Környezeti teljesítmény javítása Energetikai- és költséghatékonyság javítása	Keresztúri úti telephelyen telepített napelemes kiserőmű használatával a megújuló erőforrások használatának növelése	Nem megújuló energiák használatának, és üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkenése	A 2023. évben a telephelyen felhasznált villamos energia 4,34%-a napelemekkel termelt villamos energia volt.	
1/2022	U8-BKM/2022. Vezérigazgatói utasítás	Környezeti teljesítmény javítása Energetikai- és költséghatékonyság javítása	Társasági szinten a használati melegvíz és fűtési célú gázfelhasználásának csökkentése	Nem megújuló energiák használatának, és üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkenése	A 2023. évben az előző évhez képest divizionális szinten 28%-kal, a 2021. évhez képest 42%-kal csökkent a földgáz felhasználás.	
1/2023	Környezeti tényező és hatáselemzés 2023_május	Környezeti teljesítmény javítása Energetikai- és költséghatékonyság javítása	Fűtési technológia, fűtési rendszer felülvizsgálata javasolt, ott ahol az lehetséges a radiátorok thermofeijel való ellátása	Nem megújuló energiák használatának, és üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának, fűtési költségek csökkenése	Gellérhegyi és a termesztő telephelyen megtörtént, a többi telephelyen még nem.	
2/2023	Környezeti tényező és hatáselemzés 2023_május	Környezeti teljesítmény javítása Energetikai- és költséghatékonyság javítása	Épületek energetikai felülvizsgálata, szükség szerint épületenergetikai felújítások ütemezése.	Épületek éves elsődleges energiafogyasztásának és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkenése	Dob u. (Tervezési osztály) nyílászárók cseréje 2024.-ben fog megvalósulni.	
3/2023	Környezeti tényező és hatáselemzés 2023_május	Megújuló energiaforrások felhasználásának növelése. Környezeti teljesítmény javítása	Megújuló energiaforrások használatának vizsgálata a telephelyeken, napelemek, esetleg napkollektorok telepítése	Nem megújuló energiák használatának, és üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkenése	A Dob út. 90. alatti telephelyen egy 36 kWp teljesítményű, háztartási méretű napelemes kiserőmű kerül telepítésre a 2024. évben.	
4/2023	Környezeti tényező és hatáselemzés 2023_május	Környezeti teljesítmény javítása	Papír alapú ügyiratkezelés kiváltása elektronikus dokumentumkezeléssel. Elektronikus aláírással rendelkezők körének folyamatos kiterjesztése.	Kevesebb papírfelhasználás, kevesebb hulladék keletkezése	2023. évben egységes nyomtatók kerültek beszerzésre, a nyomtatások személyenként nyomonkövethetők, ennek megfelelően a papírfelhasználás csökkent. Cél teljesült.	
5/2023	Környezeti tényező és hatáselemzés 2023_május	Környezeti teljesítmény javítása	Szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása, bővítése (papír, műanyag)	Lerakásra kerülő hulladékok mennyiségének csökkentése, hulladékok anyagában történő hasznosításának elősegítése	folyamatban	
6/2023	Környezeti tényező és hatáselemzés 2023_május	Környezeti teljesítmény javítása	Keresztúri út 130. alatti veszélyes hulladékgyűjtőhely megfelelőségének felülvizsgálata, szükség szerint új gyűjtőhely kialakítása	Környezetterhelések csökkentése	folyamatban	
7/2023	Környezeti tényező és hatáselemzés 2023_május	Környezeti teljesítmény javítása, Energetikai- és költséghatékonyság javítása	Épületvilágítások energetikai felülvizsgálata, szükség szerint világítótestek cseréje LED világításra	Épületek éves elsődleges energiafogyasztásának és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának, valamint keletkező hulladék mennyiségének csökkenése	folyamatban	
8/2023	Környezeti tényező és hatáselemzés 2023_május	Környezeti teljesítmény javítása Energetikai- és költséghatékonyság javítása	Kazánok energetikai szempontú felülvizsgálata, szükség szerint kazánok cseréje	Nem megújuló energiák használatának, és üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának, fűtési költségek csökkenése	Keresztúri úton az irodaépület és a termesztőtelep kazánjainak besabályozása megtörtént.	

28. táblázat: A FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság környezeti céljai, és megvalósulásuk státusza

⁵ A 2022. év előtti években lezárt célokat, megvalósult projekteket a táblázat már nem tartalmazza.

6 Társasági mutatók („A”, „B”, és „R” számok)

6.1 Hulladék mutatók

Ssz.	Telephely	2020. év		2021. év		2023. év	
		(A1) Keletkezett veszélyes hulladék [kg]	(A2) Keletkezett nem veszélyes hulladék [kg]	(A1) Keletkezett veszélyes hulladék [kg]	(A2) Keletkezett nem veszélyes hulladék [kg]	(A1) Keletkezett veszélyes hulladék [kg]	(A2) Keletkezett nem veszélyes hulladék [kg]
1.	FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság központi telephelye, Zöldfelület fenntartási igazgatóság, Tervezési osztály	0	0	0	0	0	0
2.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Margitsziget üzem	0	496 260	0	684 530	33	663 240
3.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság VIII.-IX. kerületi üzem	11	138 075	0	228 320	8	187 330
4.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Gellérthegy és XI-XXII. kerületi üzem	0	303 910	860	374 870	13	481 010
5.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság I.-II-XII. kerületi üzem	0	250 790	0	429 400	59	768 490
6.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Mozgó Parkfenntartó - Népliget üzem	0	401 930	0	605 790	60	585 580
	Zöldfelület fenntartási igazgatóság: Parkszervíz üzem	93	0	969	89 970	2 416	116 510
7.	FŐKERT Kertészeti főigazgatóság: Komposzt telep, Termesztő telep Faállományi főosztály Természetvédelmi és erdőkezelési oszt.	1 651	868 621	395	2 065 185	98	18 480
8.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Városliget és V-XIII. ker. üzemek	0	755 730	0	354 030	61	58 911
	Összesen	1 755	3 215 316	2 224	4 832 095	2 748	2 879 551
	Mutató "B"	(B1) Fenntartott terület [m ²]	(B2) Fenntartott terület [m ²]	(B1) Fenntartott terület [m ²]	(B2) Fenntartott terület [m ²]	(B1) Fenntartott terület [m ²]	(B2) Fenntartott terület [m ²]
	Érték [m ²]	14 711 303	14 711 303	16 603 355	16 603 355	16 729 770	16 729 770
	Mutató "R" = "A" / "B"	[kg/m ²]	[kg/m ²]	[kg/m ²]	[kg/m ²]	[kg/m ²]	[kg/m ²]
	Fajlagos érték	0,0001	0,2186	0,0001	0,2910	0,0002	0,1721

29. táblázat: A FŐKERT Főigazgatóság EMAS alá bevont telephelyeinek hulladék mutatói

A veszélyes hulladék egyszerűbb elszállítása érdekében a 2023. évben a hulladékokat igyekezünk egy gyűjtőhelyre összegyűjteni, a Parkszervíz üzemnél ezért jelentkezik több veszélyes hulladék. A nem veszélyes hulladékok mennyiségét – ami leginkább biológiailag lebomló hulladék, - nagyban befolyásolja a fenntartott terület nagysága, az időjárás, valamint az adott évben elszaporodó kártevők fajtája és mennyisége.

6.2 Veszélyes anyagok felhasználásának mutatói

S.sz.	Telephely	2021. év		2022. év		2023. év	
		(A3)	(A4)	(A3)	(A4)	(A3)	(A4)
		Összes veszélyes anyag felhasználás [kg]	Összes üzemanyag felhasználás [liter]	Összes veszélyes anyag felhasználás [kg]	Összes üzemanyag felhasználás [liter]	Összes veszélyes anyag felhasználás [kg]	Összes üzemanyag felhasználás [liter]
1.	FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság központi telephelye, Zöldfelület fenntartási igazgatóság, Tervezési osztály	0	0	0	20 897	0	6 736
2.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Margitsziget üzem	57	25 003	1 177	9 532	1 094	13 497
3.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság VIII.-IX. kerületi üzem	94	4 654	621	4 228	771	4 225
4.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Gellérthegy és XI-XXII. kerületi üzem	154	15 913	734	8 572	106	8 682
5.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság I.-II-XII. kerületi üzem	135	9 867	654	5 292	70	6 759
6.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Mozdgó Parkfenntartó - Népliget üzem	1 077	13 161	1 344	13 292	1 074	13 355
	Zöldfelület fenntartási igazgatóság: Parkszerző üzem	6 509	49 528	316	49 656	46	7 780
7.	FŐKERT Kertészeti főigazgatóság: Komposzt telep, Termesztő telep Faállományi főosztály Természetvédelmi és erdőkezelési oszt.	5 912	35 207	12 315	59 144	7 874	133 547
8.	Zöldfelület fenntartási igazgatóság Városliget és V-XIII. ker. üzemek	452	16 147	1 222	6 217	248	6 386
Összesen		14 390	169 480	18 383	176 830	11 283	200 967
Mutató "B"		(B3) Fenntartott terület [m ²]	(B4) Fenntartott terület [m ²]	(B3) Fenntartott terület [m ²]	(B4) Fenntartott terület [m ²]	(B3) Fenntartott terület [m ²]	(B4) Fenntartott terület [m ²]
Érték		14 711 303	14 711 303	16 603 355	16 603 355	16 729 770	16 729 770
Mutató "R" = "A" / "B"		[kg/m ²]	[liter/m ²]	[kg/m ²]	[liter/m ²]	[kg/m ²]	[liter/m ²]
Fajlagos érték		0,0010	0,0115	0,0011	0,0107	0,0007	0,0120

30. táblázat: FŐKERT EMAS alá bevont telephelyek veszélyes anyagok felhasználásának mutatói

A tevékenységek végzése során igyekszünk minél kevesebb veszélyesnek minősülő anyagot (növényvédőszer) felhasználni, de növényvédőszerre, műtrágyára bizonyos mértékben mindig szükség lesz. A környezet terhelésének csökkenése érdekében, a környezetben jól lebomló anyagok alkalmazását preferáljuk, és csak ott, ahol annak alkalmazása feltétlenül szükséges.

6.3 Energetikai mutatók

Ssz.	Terület	Energiahatékonyság mutatók 2021. év			Energiahatékonyság mutatók 2022. év			Energiahatékonyság mutatók 2023. év		
		Mutató "A"			Mutató "A"			Mutató "A"		
		(A1) Felhasznált földgáz [m ³]	(A2) Felhasznált víz [m ³]	(A3) Felhasznált (villamos) energia [MWh]	(A1) Felhasznált földgáz [m ³]	(A2) Felhasznált víz [m ³]	(A3) Felhasznált (villamos) energia [MWh]	(A1) Felhasznált földgáz [m ³]	(A2) Felhasznált víz [m ³]	(A3) Felhasznált (villamos) energia [MWh]
1.	FŐKERT Kertszeti Főigazgatóság központi telephely	21 578	552	84,173	18 380	3 053	86,377	14 210	4 719	74,752
2.	Margitsziget üzem	13 852	66 998	237,768	12 236	128 888	178,308	12 143	29 318	148,479
3.	VIII.-IX. kerületi üzem	0	21 314	41,187	0	59 394	40,266	0	37 270	35,709
4.	Gellérthegy és XI-XXII. kerületi üzem	5 380	17 248	149,519	5 771	29 471	92,920	3 707	22 220	148,182
5.	I.-II-XII. kerületi üzem	0	38 582	82,747	0	57 892	68,761	0	48 139	86,192
6.	Mozgó Parkfenntartó - Népliget üzem	0	30 746	32,266	0	4 597	34,976	0	44 560	39,483
7.	Parszervíz üzem Komposzt telep Termesztő telep Faállományi főosztály Természetvédelmi és erdőkezelési oszt.	310 444	2 677	255,952	247 444	7 010	409,830	172 136	6 272	463,881
8.	Városliget és V-XIII. ker. üzemek	0	7 076	100,413	0	55 648	174,449	0	9 281	198,192
Összes		351 254	185 193	984,025	283 831	345 953	1 085,887	202 196	201 779	1 194,870
	Mutató "B"	(B1) Fenntartott terület [m ²]	(B2) Fenntartott terület [m ²]	(B3) Fenntartott terület [m ²]	(B1) Fenntartott terület [m ²]	(B2) Fenntartott terület [m ²]	(B3) Fenntartott terület [m ²]	(B1) Fenntartott terület [m ²]	(B2) Fenntartott terület [m ²]	(B3) Fenntartott terület [m ²]
	Érték [m ²]	14 711 303	14 711 303	14 711 303	16 603 355	16 603 355	16 603 355	16 729 770	16 729 770	16 729 770
	Mutató "R" = "A"/"B"	[m ³ /m ²]	[m ³ /m ²]	[MWh/m ²]	[m ³ /m ²]	[m ³ /m ²]	[MWh/m ²]	[m ³ /m ²]	[m ³ /m ²]	[MWh/m ²]
	Fajlagos érték	0,0239	0,0126	0,0001	0,0171	0,0208	0,0001	0,0121	0,0121	0,0001

31. táblázat: FŐKERT EMAS alá bevont telephelyek energetikai mutatói

A FŐKERT Főigazgatóság vízfelhasználása, a meghibásodásoktól eltekintve jellemzően szezonális, a nyári időszakra fókuszál és azt is befolyásolja a hőmérséklet és az esős időszak mennyisége és intenzitása.

A földgáz felhasználásának csökkenése a 2022. évben bevezetett energiatakarékosági programnak köszönhető, ugyanakkor vélhetően a melegebb nyári napok miatt a légkondicionáló berendezések többet működtek, ez okozhatta a villamosenergia felhasználás növekedését.

	Környezetvédelmi nyilatkozat 2023. évről	 Oldal 52 / 52
---	---	--

7 Környezetvédelmi hitelesítő nyilatkozata a hitelesítésről és az érvényesítésről

VII. Melléklet a 1221/2009/EK EMAS rendelethez

Biczó Imre egyéni EMAS hitelesítő

EMAS környezetvédelmi hitelesítői nyilvántartási szám: HU-V-0005/2022.

akkreditált a következő hatáskörben: „Építmény üzemeltetés, zöldterület kezelés” N81 (NACE-kód)

kijelenti, hogy hitelesítette, hogy a szervezet környezetvédelmi nyilatkozatában/frissített környezetvédelmi nyilatkozatában (*) szereplő telephely(ek) vagy az egész szervezet Budapesti Közművek Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság, FŐKERT Kertészeti Főigazgatóság melynek nyilvántartási száma (ha rendelkezésre áll): HU-000027

teljesítik-e a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló, 2009. november 25-i 1221/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet valamennyi előírását.

E nyilatkozat aláírásával igazolom, hogy:

- A hitelesítés és az érvényesítés végrehajtása teljességében megfelel a 1221/2009/EK rendelet előírásainak,
- a hitelesítés és az érvényesítés eredménye megerősíti, hogy semmi nem utal arra, hogy a szervezet ne teljesítené a környezettel kapcsolatos hatályos jogi előírásokat,
- a szervezet/telephely (*) környezetvédelmi nyilatkozatának/frissített környezetvédelmi nyilatkozatának (*) adatai és információi megbízható, hiteles és helyes képet adnak a szervezet/telephely (*) összes tevékenységéről, a környezetvédelmi nyilatkozatban meghatározott alkalmazási körön belül.

Ezen okmány nem egyenértékű az EMAS keretében való nyilvántartásba vétellel. Az EMAS keretében történő nyilvántartásba vételt kizárólag a(z) 1221/2009/EK rendelet szerint illetékes testületek végezhetnek. Ezen okmány nem használható fel önálló nyilvános közleményként.

Kelt: Budapest, 2024. 12. 20.

 dr. Biczó Imre